

»BLOŠKI IZDELKI NAPRODAJ TUDI
V LJUBLJANI«

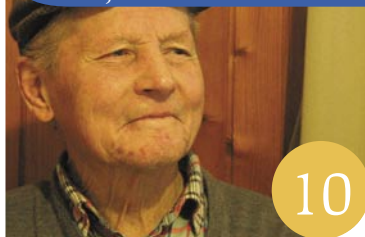
KDOR IMA UMAZANE ROKE OD
ZEMLJE – IMA ROKE ČISTE!

JOŽE IZ GORICE

POSTAVIMO PORUŠENE DRUŽINSKE
OLTARJE

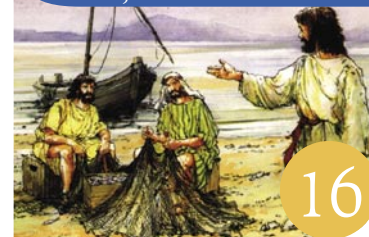
6

10

13

16

Bloški korak

glasilo občine Bloke
januar 2003
letnik 4 | številka 1
cena: brezplačno | 500 SIT | \$ 4

Vsem bralcem voščimo vesel božič in srečno
novo leto 2003

Pozverinjenje ali počlovečenje

Tone Urbas

Iz dneva v dan smo priča številnim dogodkom in pripovedim o medvedih, ki so resnični ali pa tudi ne, dogajajo pa se na tem koščku slovenske zemlje, kateri so že naši predniki dali ime Bloška planota. Če bi sedaj iskali ime za to lepo pokrajino, bi morda kdo predlagal to planoto za Medvedjo planoto ali pa Medvedja brda, kar bi resnično ponazarjalo dejansko stanje, kajti medvedov je na Bloški planoti več kot v marsikateri vasi ljudi.

Včasih so dejali, da medvedi zimo prespijo v brlogu. Zdaj se menda medvedi za zimsko spanje sploh ne zmenijo. Lansko zimo si je medvedja družina v sosednjem Loškem Potoku prišla ogledovat z neposredne bližine smučarje in sankarje. Celo prijateljevala je z radovednimi vaščani, ki so ji v zahvalo prinašali jabolka. Tudi na Studenem, v Ravnah, Topolu in še v vrsti drugih bloških vasi je bilo podobno, le da so si medvedje s sadjem postregli sami. Če pa so si zaželeli svežega mesa ovac, pa so si ga tudi našli in se z njim gostili. K sreči so se vse doslej ljudem ognili ali pa ljudje medvedom.

Županšček nad Metuljami in njegova bližnja okolica sta že nekaj časa medvedji raj, kjer se ob krmiščih, za katere skrbijo člani domače zelene bratovščine, zbira kar nekaj kosmatincev; mladih in starih, od velikih do največjega, kakršnega je letošnjo jesen »pihnil«¹ Jožkotov Jože iz Velikih Blok.

Toda, glej ga »vranča«²! Za vsakim na dlako položenim medvedom se oglasijo vsemogoči poznavalci ekologije in pobudniki prepovedi lova, čeprav je lov prav toliko star, kot je staro človeštvo.

Pri nas je še vedno veljaven zakon o lovstvu iz leta 1976, ki med drugim vključuje tudi skrb za biološko ravnotežje v naravnem okolju, to je v lovišču. Toda v zadnjem desetletju se, roko na srce, kar preveč poigravamo z naravnim okoljem; vanj silimo s cestami, potmi, zgradbami, poligoni in tako prekinjamo naravne in ustaljene poti živalim, ki si morajo poiskati nova domovanja.

Kljub temu se vprašujem, ko imam v mislih medveda, kdo ima pri nas večjo veljavo; človek ali medved? Medved, ki je edina zver v Evropi, ki nam je ob srečanju nevarna in vedno bolj ogroža varnost ljudi in domačih živali ne samo na Bloški planoti, ampak še daleč naokoli, vse od kočevskih gozdov, kjer je njihov dom v naročju pragozda, pa vse tja v Ribniški dolini, čez Bloško planoto, v snežniških gozdovih in naprej čez Javornike na Bistriško in Pivško do Slavni-ka. In seveda še marsikje drugje. Kdo je tu v podrejenem položaju; medved ali človek?!

Odgovor je na dlani!

Prišel je čas, da damo v Sloveniji prednost človeku, da se počlovečimo in ne pozverinimo, čeprav nam je Evropa vsilila, po mnenju nekaterih, poligon za medvede, ki pa so že tako in tako bolj zaščiteni kot ljudje, ki sodimo med najvišje razvita bitja na svetu!

Naši medvedi so že koračili po francoskih gozdovih, vendar so jih kmetje kaj kmalu »pospravili«³! In začuda! Oblast se za to skoraj ni zmenila, če pa se je, kljub temu ni nikogar kaznovala, kot bi se to zagotovo zgodilo pri nas. Francozi so tako raje zaščitili kmete, živino in ljudi in tako dali veljavo kakovosti življenja brez medvedov.

Kdo naj bo torej komu podrejen; medved človeku ali človek medvedu? Še eno vprašanje, ki je popolnoma odveč!

Koga smo izvolili?

Na lokalnih volitvah, ki so potekale 10. 11. 2002 smo volili župana in občinski svet naše občine.

Za mesto župana je bil izvoljen:

- Jože Doles z 901 glasom (89,4 %).

Za člane občinskega sveta so bili izvoljeni:

1. Jožef Rot, 454 glasov,
2. Iztok Škrlič, 421 glasov,
3. Emil Zabukovec, 400 glasov,
4. Ivan Lah, 382 glasov,
5. Marija Žgajnar, 364 glasov,
6. Alojzij Mazij, 363 glasov,
7. Jožef Mulc, 329 glasov.

Občinska volivna komisija pri delu

Bloški korak v novi preobleki

S to številko pričnemo četrto leto izhajanja našega časopisa. Očitno se je kar dobro prijel, saj se dnevno prijavljajo novi naročniki. Tudi v našem uredniškem odboru se trudimo, da bi bili vedno boljši. Kot vidite, je ta številka izšla na novem, nekoliko večjem formatu papirja in tudi obliko smo posodobili in obogatili.

Dostikrat nas naši naročniki kličejo in sprašujejo, kako lahko poravnajo naročnino. Doslej je vse stroške pokrivala občina Bloke. Ker pa je ta strošek kar precejšen, z novim letom za vse naročnike po pošti uvajamo ameriško navado »suggested donation« ali po naše »predlagan prostovoljni prispevek«. Ta je 2000 sit/leto za naročnike v domovini oziroma \$ 16 za naročnike v tujini. (Slednji naj po možnosti prispevek poravnajo preko svojih sorodnikov ali prijateljev v toolarski valuti.)

Tudi tokrat je število člankov preseгло obseg te številke. Nova bo izšla v začetku aprila 2003. Prispevke pošljite najkasneje do 15. marca.

Uredništvo

Na pomoč!

Z decembrom je kmetijsko-gozdarski zavod Ljubljana nekoliko reorganiziral kmetijsko svetovalno službo. Rezultat te reorganizacije je ukinitve svetovalnega mesta v Novi vasi.

Protest proti takšni reorganizaciji so pisno izrazili že župani Blok, Cerknice in Loške doline. Iz našega uredništva smo tudi poklicali kmetijski zavod, kjer nas je direktor g. Jože Luzovec prepričeval, da bo to samo dobro za Bloke, saj bodo pridobili specialista za pašništvo, ki bo tudi skrbel za Bloke. Podobno je govoril tudi g. Benec, vodja svetovalcev.

Seveda ne razumemo njihovih stališč.

Pri vključevanju v EU bo najbolj na udaru naše kmetijstvo in to še posebej na tistih področjih, kjer naravni pogoji ne omogočajo sodobnega kmetijstva. Na Blokah so pogoji za kmetovanje težki in nam že nekaj let upada interes in tudi uspešnost kmetovanja. Proces je nujno vsaj zaustaviti, če že ne obrniti.

»Ali nas je res država žrtvovala za medvedji rezervat?« postavljamo vprašanje strokovni in politični javnosti. Prosimo za odgovor!

Stane Korenjak

Medvedja mora

KAKO LAHKO NEKDO NAREKUJE POLITIKO Z MEDVEDOM V SLOVENIJI, KI MEDVEDA MOGOČE SPLOH ŠE NI VIDEL ALI PA GA JE, VENDAR LE V ŽIVALSKEM VRTU. LAHKO JE PITI KAVICO NA TOPLEM IN SE POGOVARJATI O ZVERINI, PREBIVALCI VASI, KI PA Z MEDVEDOM ŽIVIJO, NIMAJO NOBENE BESEDE PRI VSEM TEM. JE MORDA REŠITEV, DA NASELIMO MEDVEDA V CENTER LJUBLJANE? SE BO POTEM KAJ SPREMEMILO?

Vse se je začelo, ko je Lovska družina Nova vas dobila odločbo za odstrel medveda, ki naj ne bi bil težji od 150 kilogramov. Za odstrel je bil zadolžen Jože Modic, po domače Jožkotov Jože iz Velikih Blok, saj je lovec že 34 let in tudi zaslužen član družine. Kar nekaj let je bil predsednik, potem starešina, pa še šestdesetletnico praznuje letos. Vse to je botrovalo temu, da so mu ponudili to opravilo. Seveda je bila to tudi njegova želja in tako se je začelo. S spremljevalcem Rafaelom Ivančičem sta se podala na ogleda potencialnih trofej.

Najprej ju je pot zanesla v Iško, kjer se vrtil medved po imenu Jeep, ime je dobil zaradi svoje velikosti, saj je velik kot avtomobil. Opazila sta tudi medvedko z mladiči. To področje ni bilo plodno, iskati so začeli drugje. Govorice so bile, da je mogoče medved primerne teže na Bloščku in to je bilo seveda treba preveriti. Res, tam sta že takoj opazila medveda, ki je bil videti težji od 150 kg. Ko je medved odšel, je Jože izmeril odtise šap; 16 centimetrov, medved s takšno šapo ne more imeti veliko čez 150 kilogramov, toda vseeno sta se odločila, da ga ne bosta streljala. Čez nekaj dni se pojavijo novi odtisi premera

13 centimetrov. Upanje za odstrel se je pokazalo. Kar 23 dni sta hodila na prežo, nosila hrano in upala na ugoden strel. V tem času je Jože že dodobra spoznal oba medveda, "ta" velikega, katerega je neprestano podil stran, in malega, ki je bil določen za odstrel, vendar pa se ni prikazal, če je bil na krmišču njegov rival. Sedemnajsti dan je medved že skoraj padel, vendar je Jože zgrešil. Krogla je zadela v beton, toda vseeno so potem imeli še iskalno akcijo s psi, za primer, če je medved le poškodovan. Po nekaj dneh, ko sta bila Jože in spremljevalec na opa-

zovalnici, se je prikazal medved, bilo je temno in bilo je videti, da je zopet prišel medved določen za odstrel. Nekaj časa sta oklevala. Po tolikem času je Jože spet imel na muhi medveda. Počilo je, zverina je zarjavela in padla. Krogla je prebila aorto, medved je bil mrtev na mestu. Strel, v temi na 70 metrov, čista desetka. Jože je povedal, da če bi ga imel na mizi, ne bi zadel tako, kot je.

Jože Modic in 340-kilogramski medved

Volitve 2002

Župan ostaja, svet prenovljen

V NOVEMBRU SMO PO ŠIRNI SLOVENIJI VOLILI NOVE ŽUPANE, ČLANE OBČINSKIH SVETOV TER PREDSEDNIKA REPUBLIKE. VOLIVCI SMO TAKO IMELI SPET MOŽNOST, DA IZBEREMO TISTE KANDIDATE, ZA KATERE PRIČAKUJEMO, DA BODO KAR NAJVEČ STORILI ZA RAZVOJ NAŠE LOKALNE SKUPNOSTI. IZVOLJENEGA ŽUPANA IN ČLANE SVETA VAM KRATKO PREDSTAVLJAMO Z NJIHOVO VIZIJO PRIHODNJEGA ŠTIRILETNEGA OBDOBJA.

Z NOVIM ELANOM NAPREJ

Jože Doles – župan.

Na volitvah je bil edini kandidat za župana. Pravi, da je zelo vesel skoraj popolne podpore volivcev. Seveda ga pa to močno zavezuje k še boljšemu delu. Te dni ga ljudje na cesti sprašujejo, kako bo v tem mandatu delal, saj sta bila z liste, ki je njega kandidirala, izvoljena le dva svetnika. S tem si res ne beli glave. Globoko je prepričan, da vsi, ki so izvoljeni v občinske organe, niso kandidirali iz nekega osebnega prestiža, pač pa zato, ker želijo sodelovati ter prispevati svoj delež pri ustvarjanju javnega dobrega, ki je pogoj za razvoj kraja.

Do sedaj je bilo vse izpeljano po lovsko. Zakompliciralo pa se je, ko so medveda stehali. Tehnica je pokazala 340 kilogramov, kar je 190 kilogramov preveč in tako se je za Jožeta začela nočna mora. Veselje ob ustrelitvi medveda je kmalu zbledelo, saj so ga inšpektorji hoteli obtožiti krivolova. Sedaj mu grozi odvzem trofeje in sodnik za prekrške. Zakaj? Zato ker se je zmotil, bo sedaj birokracija poštenega in vzornega vaščana preganjala kot kriminalca. Sam je povedal, da če bi to vedel prej, sploh ne bi sprejel naloge. Vse skupaj ga je udarilo tudi po denarnici, saj pričakuje, da ga bo to stalo 800.000 SIT pri tem pa ni upošteval še stroškov odvetnika.

Sam pravi, da je takšna politika, kot jo imamo pri nas v zvezi z medvedi, popolnoma zgrešena. Vse skupaj diktirajo iz Bruslja, kjer ni medvedov in tam ne vedo, kako je, če imaš medveda v sosesčini ali celo na dvorišču. Nekdo iz Slovenije, ki pozna medvede in živi z njimi, bi moral nastopiti tam in jim predstaviti situacijo tukaj.

Kot prvo, pove Jože, je medved kot osebek zaradi prevelikega števila popolnoma razvrednoten, drugo, da je denar, ki ga plačajo za škodo povzročeno od medveda, popolna izguba in da bi ga lahko porabili za kaj drugega, kot tretje pa je tu atmosfera med ljudmi, ki je porazna. Namesto da bi nam medved prinašal, nam pa odnaša.

Večina Bločenov je na Jožetovi strani. Rešil nas je nevarne zverine, sedaj ga pa preganjajo, našega junaka, Joškotovega Jožeta iz Velikih Blok.

Matej Kljun

Z delom bo nadaljeval tam, kjer je prejšnji mandat zaključil. Na Blokah je še cela vrsta infrastrukturnih objektov, ki jih je potrebno zgraditi in jih je tudi imel v volilnem programu.

Ti so prvi pogoj za preživetje. Poseben izziv pa vidi pri načrtovanju strategije razvoja. Na Blokah je v prihodnje potrebno zagotoviti nova delovna mesta in to predvsem taka, ki zahtevajo višje nivoje izobrazbe, ker se večina mladine tako ali drugače izobražuje. V preteklem obdobju so se že pričeli pogovarjati z obrambnim ministrstvom o odprodaji kasarne. Tu bi lahko nastala pomembna gospodarska cona. V kolikor to ne bo uspelo, bo potrebno poiskati drugo rešitev. Kakorkoli že, trgu je potrebno ponuditi komunalno opremljena zemljišča bodisi za gospodarske ali stanovanjske objekte. Posebno poglavje pa je seveda kmetijstvo, kjer bo potrebno vložiti velike napore, da se ohrani.

Pomembno se mi zdi, da rešimo vprašanje lastništva cerkniške oziroma bloške zadruge. Večji pomen kot doslej pa moramo posvetiti razvoju turizma.

POGOJE ZA ŽIVINOREJO IMAMO

Ivan Lah – član sveta.

Glede na to, da sem službeno dnevno na terenu med ljudmi, ki mi marsikaj povedo o svojih težavah, mi najbrž ne bo težko ujeti pravo noto pri delu v občinskem svetu, meni Ivan Lah. Vsekakor pa bo skušal delovati na pospeševanju kmetijstva. Zagovarjal bom, da tudi občina nudi rejcem stimulatивne premije za pripust, poravnava stroške pri zdravljenju plodnostnih motenj in podobno. Velik problem na Blokah je razdrobljenost zemljišč, ki ne omogoča sodobne obdelave zemljišč. Kot sem slišal, je menda ukinjeno

mesto kmetijskega svetovalca na Blokah. To je za napredek kmetijstva vsekakor zelo škoda.

POMEMBEN JE GOSPODARSKI RAZVOJ

Lojze Mazij – član sveta

Od dela v novem svetu pričakuje, da bo tak, kot je bil prejšnji, neodvisen od posebnih interesov strank ali posameznikov. Strankarska demokracija je pomemben del volilnega sistema in vzpodbuda v ponudbi idej, vendar v lokalni skupnosti, kot je občinski svet, mora prevladati princip sožitja in koristi za vse občane.

Kot gospodarstvenik meni, da je zelo pomemben razvoj gospodarstva. Tako je potrebno iskati vzpodbude za skladen razvoj industrije, kmetijstva, turizma in storitev. Praksa je pokazala, da zelo pomembno vlogo igrajo podjetniške industrijske cone. Tako Logatec gradi že drugo, podskarajniška se širi na Rakek itd. Tudi Bloke morajo čimprej stopiti na ta vlak. Ko bomo imeli ponudbo komunalno opremljenih zemljišč, pa pričakujem, da bo bloški »lobi« že pomagal poiskati ustrezne investitorje.

KAJ JE DOBRO ZA NAS VSE?

Jože Mulc – član sveta.

Pri delovanju v občinskem svetu me bo vodilo razmišljanje, kaj potrebuje človek od občega dobrega skozi življenje od rojstva do smrti, meni Jože. Začne se pri vrtcu, nadaljuje s šolanjem, zdravstveno službo, s cesto, po kateri se srečuje s svetom, potrebuje službo, v starosti nego itd. Nekateri od teh segmentov življenja že delujejo dokaj dobro in jih bo le potrebno prilagajati zahtevam časa. Posebej zahtevno pa se mu zdi vprašanje zaposlitve ali kako povečati gospodarsko moč Bloške planote. Ne glede na težke

klimatske pogoje je moč iz kmetijstva pridobiti več, kot se dobi. Vzpodbujati ni smiselno le živinoreje, pač pa tudi poljedelstvo predvsem tisto z ekološkim poudarkom. Tu je potrebno predvsem povečati sodelovanje med kmetom, zadružno in pospeševalno službo. Tudi turizem ima zaradi dokaj neokrnjene narave dobre možnosti. Stimulirati je potrebno nosilce novoustanovljenih podjetij in nuditi stimulatívne olajšave v zagonski dobi.

KOMUNALNO INFRASTRUKTURO DO VSAKE VASI

Jože Rot – član sveta.

V preteklem obdobju sem si najbolj prizadeval za izgradnjo komunalne infrastrukture. To delo mu že po poklicni usmeritvi nekako leži. V preteklih štirih letih je bilo marsikaj postorjenega, vendar je zaostanek še iz časov, ko smo bili privesek občini Cerknica oziroma Loška dolina, še velik.

Tako imamo na Blokah še vedno vasi, do katerih se pride le po makadamu. Pa tudi tekoče pitne vode nimajo. Čimprej je potrebno zaključiti asfaltiranje za Štorovo in Polšeče. V celoti je neurejena cesta med Hudim Vrhom in Velikim Vrhom. Tudi v Zalesu si želijo asfalt. Dobre vode nimajo na Benetah, Studenem, Radleku in še kje. Razrešiti je potrebno tudi vprašanje načrpane in prodane vode, saj se nam med črpališčem in porabniškimi števci izgubi 75% vode, kar je trikrat preveč. Posebej pa se bom trudil za razvoj malega podjetništva. Vzpostaviti je potrebno sisteme, ki bodo vzpodbujali to dejavnost.

NADALJUJMO IN SODELUJMO Z RAZVOJEM BLOK

Iztok Škrlj – član sveta.

Od leta 98, ko je občina Bloke pričela delovati, je bilo sprejetih približno tristo najrazličnejših

sklepov, pri katerih sta bila župan in občinski svet skoraj vedno soglasna.

Tudi v tej sestavi sveta gre po moji oceni računati na tvorno sodelovanje in podporo politiki razvoja, ki jo uspešno uresničuje

že drugi izvoljeni župan, tako da se tudi v prihodnje verjetno ne bomo srečevali z abstraktnimi političnimi razhajanjmi, ki otežujejo delo v marsikateri drugi slovenski občini.

Pred nami je nadaljevanje začetih in že zastavljenih projektov, kot je razširitev otroškega vrtca, dokončanje cestne izgradnje, čistilna naprava, mrliška vežica ... Nujno bo razrešiti vprašanje zadružne lastnine na Blokah, kar bi omogočilo razvoj občinskega središča Nove vasi, ki nam sedaj ne more biti v ponos.

Prostorski plan, ki ga je sprejela občina, je prvi korak k možnosti gradnje in širitve, kar pa je predpogoj za ohranjanje prebivalstva na Blokah. V postopku približevanja Evropi bo potrebno spremljati pridruževalne procese in izkoristiti priložnosti, tako da se bodo Bloke ohranile in razvijale tudi, ko bo Slovenija v Uniji.

Komunalna infrastruktura ter prostorske možnosti so predpogoj vseh gospodarskih dejavnosti; industrije, obrti, gostinstva, turizma, kmetijstva ... Gospodarske dejavnosti pa so najpomembnejši element preživetja, obstanka in razvoja.

USTVARIMO BOLJŠE POGOJE ZA MLADE

Emil Zabukovec – član sveta

V zadnjih štirih letih odkar so Bloke samostojna občina, se je sorazmerno zelo veliko naredilo na področju infrastrukture (ceste, vodovod, telefonija). Naslednja leta pa mora biti prioriteta občine ustvariti boljše pogoje za mlade ljudi, ki še iščejo svoj prostor pod soncem (zazidljive parcele, industrijska cona, zaposlitev in samozaposlitev, vrtec, šport, kultura). Za ohranitev poseljenosti vasi je nujno kmetovanje, ki pa se mora prilagoditi evropskim smernicam. Za Bloke je verjetno najprimernejše ekološko kmetovanje z različnimi dopolnilnimi dejavnostmi (kmečki turizem,

domača obrt ...). Tovrstno kmetovanje že vzpodbuja tudi naša država z višjimi subvencijami.

Upam, da bosta kmetijsko-gozdarski zadrugi Bloke in Cerknica čimprej našli skupni jezik. S tem bi se izboljšali pogoji prodaje kmetijskih pridelkov in oskrba z repromaterialom. Rešil pa bi se tudi prostorski problem gradbeno-tehnične trgovine Novolit in podoba centra Nove vasi.

BLOKE – PRIJAZNE MLADIM

Marija Žgajnar – članica sveta.

Občina je že v prejšnjem mandatu dobro delala. Z enako intenzivnostjo je treba nadaljevati delo na izgradnji infrastrukturnih objektov. Te dobrine morajo biti dane tudi najbolj oddaljenim vsem, četudi je tam le hiša ali dve. Posebej pa se bo potrebno potruditi, da bodo Bloke prijazne zlasti za mlade ljudi. Gibanje študentskega kluba BOŠ

je lepo upanje za obstoj Blok, vendar se nam bo vse podrla, če ti ljudje po zaključku šolanja ne bodo dobili zaposlitve. Politika razvoja bo zelo pomembna. V tem smislu je zelo pomembno, da bomo pravočasno sprejeli planske usmeritve in urbanistične načrte, kjer bodo na razpolago ustrezne lokacije za gospodarstvo ali stanovanja. Socialna politika pa naj z ustrezno pomočjo in nego na domu omogoči starejšim predvsem doma preživljati starost.

Prilagodil Stane Korenjak

Za OSEBNOST LETA predlagamo g. Jožeta Modica, lovca iz Velikih Blok.

Jože Modic je letos konec oktobra ustrelil kapitalnega medveda težkega 340 kg. S tem je menda kršil lovski kodeks in tozadeveni zakon. Menimo, da zakonodajo pišejo ljudje, ki so se kot otroci igrali s plišastimi medvedki, danes se pa sprehajajo po ljubljanskem Tivoliju. Medveda tako poznajo le kot igračo in ne kot zver, ki se zaradi preštevilnosti sprehaja po notranjskih vaseh, kolje drobnico, razbija čebelje panje, otepa slive in hruške in dela drugo škodo. Kot tak je nevaren tudi človeku, zlasti če ga presenetimo.

Nismo za iztreljenje te živali, pač pa menimo, da je njegov življenjski prostor v gozdu in naj bo njegovo število le tolikšno, kot ga prenese gozdni prostor. S tem, ko je lovec Jože Modic ustrelil velikega medveda, se je v gozdu zagotovo sprostilo prostora za tri manjše. (*Uredniški odbor*)

www.novolit.si

Novolit v spletu

SPLETNE STRANI ŽE OD LETA 1997. DO DANES PREKO 60.000 OBISKOVALCEV.

KALKULACIJA MATERIALA ZA FASADNE SISTEME

To je uporabnikom prijazen vodič za izračun materiala, ki je potreben za izdelavo fasade. Postopno, v več korakih si s pomočjo predlogov vodiča in slik izberemo želeno fasado (tip izolacije, tip zaključnega sloja, barvo ...). Vodič nam na koncu izpiše material, potreben za izdelavo fasade, predvidi njegovo porabo in poda trenutno ceno. Cene in artikli se osvežujejo v skladu s spremembami v naši poslovni aplikaciji. Do danes so obiskovalci naših spletnih strani vodič za kalkulacijo materiala uporabili več kot tisočkrat. Vsakokratna uporaba vodiča se tudi beleži in tako se postopoma kreira baza možnih kupcev fasadnih sistemov.

Virtualna hiša nam grafično ponazori izolacijske materiale, sisteme in pribore za vgradnjo

ELEKTRONSKA TRGOVINA B2B

Stran je posebej varovana pred računalniškimi vdori in se nahaja na posebnem naslovu <https://novolit.e-trgovina.com>. Namenjena je elektronskemu poslovanju z našimi poslovnimi partnerji (B2B je okrajšava za business to business oz. poslovanje med podjetji). Ti lahko izdelke naročajo kar preko naše spletne strani. Kupec si sam sestavi naročilo, saj ima vpogled v cene in zalogo za posamezne artikole. Ko naročilo potrdi,

lahko spremlja, kdaj so artikli za posamezno naročilo izdelani, kdaj je blago odpeljano kupcu in kdaj je bil izstavljen račun. Tako poslovanje je zelo enostavno, hitro in uporabniku prijazno. Elektronsko poslovanje med podjetji je danes strateška usmeritev, ki bo podjetjem znižala stroške poslovanja, podjetje in izdelke pa še bolj približala kupcu oz. uporabniku.

FORUM VPRAŠAJTE STROKOVNJAKA

To je stran, kjer lahko obiskovalci za mnenje in nasvet vprašajo naše strokovnjake ali pa svoja vprašanja in mnenja delijo z ostalimi obiskovalci spletne strani. Tako ni potrebno vedno znova odgovarjati na enaka vprašanja, saj obiskovalci odgovor na svoje vprašanje lahko najdejo med že napisanimi odgovori.

Poleg naštetega lahko na spletni strani najdete še veliko o zgodovini podjetja, kontaktnih osebah, izdelkih, vgradnih sistemih, gradbenih detajlih, certifikatih itd. S programom N-CAD, ki si ga lahko prenesete s spletne strani, si lahko izračunate potrebno debelino toplotne izolacije za posamezne konstrukcije. Sami si lahko prilagajate obliko izpisa cenika izdelkov, lahko se vpišete v listo naslovnikov in ste tako na tekočem o poslovanju podjetja, akcijah in spremembah na spletni strani.

Prenovljene strani so si zaslužile pohvalno oceno v poslovnem dnevniku Finance (začetek novembra) kar je bila očitno dobra reklama, saj se je obisk naših spletnih strani še povečal. Trenutno beležimo preko 70 obiskov dnevno in preko 500 MB prenesenih podatkov mesečno.

Spletne strani morajo 'živeti', kar pomeni, da morajo biti vedno aktualne, kajti le tako se obiskovalci večkrat vračajo. V pripravi je tudi prevod spletnih strani v tuje jezike, saj je veliko obiskovalcev naših spletnih strani iz tujine.

Strani, ki jih pripravijo podjetja, so lahko hkrati tudi odskočna deska na spletne strani, ki predstavljajo kraje ali regije, v katerih se podjetja nahajajo. Tako tudi mi uporabnikom interneta, ki jih zanimajo naše strani, ponujamo povezavo s stranmi, na katerih so na kratko predstavljene Bloke, pa tudi s stranmi s trenutno aktualnimi Bloškimi teki.

Janez Milavec, univ. dipl. inž.

Vodič nas korak za korakom vodi in na koncu izračuna porabo materiala za izdelavo fasade in predvidi njeno ceno

Razgovor z direktorjem Kmetijske zadruge Cerknica g. Marjanom Kržičem

»Bloški izdelki naprodaj tudi v Ljubljani«

PROBLEMATIKA BLOŠKEGA KMETIJSTVA JE ZELO VELIKA. IZ DNEVA V DAN SE ZARAŠČAJO NEKOČ KMETIJSKE POVRŠINE. TAKO BLOKE IZGUBLJAJO IZGLED KULTURNE KRAJINE. PRIHAJA ŠE EVROPSKA UNIJA, KI POSTAVLJA NOVE STANDARDE IN IZZIVE KMETIJSTVU. O TEM IN ŠE MARSIČEM DRUGEM SEM SE POGOVARJAL Z DIREKTORJEM KGZ CERKNICA G. MARJANOM KRŽIČEM, ING. KMETIJSTVA.

Zadruge so se pričele ustanovljati pred dobri mi sto leti. V celoti so bile last ustanoviteljev. Mnogo kasneje so morale preživeti Zakon o združenem delu, kjer so imeli upravljalске pravice zaposleni. Kako je z upravljalskimi pravicami danes? Ali lahko danes zadruga v tistem starem klasičnem smislu sploh preživi?

Po zakonu o zadrugah iz leta 1992 so kmetijske zadruge ponovno v lasti kmetov, ki preko upravnega odbora, nadzornega odbora in občnega zbora vodijo politiko delovanja kmetijsko-gozdarske zadruge. Uprava in zaposleni pripravimo program dela in poročila o realizaciji. Lastniki – kmetje pa te dokumente sprejmejo – kar so storili v vseh petih letih mojega vodenja – ali pa tudi ne. Škoda pa je, da je mnogo kmetov, ki imajo lastništvo v zadrugi, že opustilo kmetijsko dejavnost. Glavna funkcija KGZ je, da svojim članom zagotavlja odkup njihovih pridelkov, kot so mleko, živina, les, krompir, zelenjava, sadike ... po najugodnejših tržnih cenah in zagotavlja redno plačilo v krajšem času kot ostalim dobaviteljem. Poleg tega zagotavlja tudi ves potreben repromaterial za kmetijstvo oz. dejavnost člana zadruge. To sicer nudimo tudi ostalim kmetom in občanom, vendar imajo člani določene prednosti, ki so sprejete na upravnem odboru zadruge. Kar zadeva delovanje zadruge pa so danes seveda povsem novi pogoji. Proces globalizacije zahteva vse več združevanja in koncentracijo kapitala. Denarno-blagovni tokovi se morajo medsebojno kompenzirati. Zato je nujno, da imamo čimveč maloprodajnih prodajaln, bodisi za repromaterial, bodisi za živila, saj si s tem zagotavljamo likvidnost. Da si lahko partner velikih trgovskih sistemov, kot je na primer Mercator, moraš imeti dovolj velike količine blaga, kar nas kot dobavitelje sili, da se združujemo, oz. imamo kot veliki kupci boljše nabavne pogoje.

Kako čutite delovanje prostega trga, kjer vam lahko tudi mali podjetnik »konkurira« v ponudbi ali v odkupu kmetijskih proizvodov?

Mislim, da smo najtežje čase preživeli. Več kot deset trgovin se je na našem področju že zaprlo. To so predvsem tisti, ki so delali pod ceno ali tako in drugače špekulirali. Ostajajo le še nekateri dobri trgovci, ki pokrivajo vse svoje obveznosti in spoštujejo predpise in imajo z nami

primerljive pogoje gospodarjenja. Z veseljem pa lahko povem, da se nam zaupanje veča, saj nam količine pri odkupu lesa in živine v zadnjih letih spet močno rastejo in da smo že presegli meje glede na druge regije, na dolensko in primorsko.

Evropska unija bo postala čez dobro leto realnost. Kakšna prihodnost čaka bloškega kmeta? Kaj bo lahko in kaj bo moral postoriti sam? Kaj boste postorili vi kot zadruga? Kaj bo morala postoriti država?

S skrbjo gledam na prihodnost bloškega kmetijstva v Evropski uniji. Za vse, ki se bodo želeli s to dejavnostjo ukvarjati, bo to velik izziv. Razvoj bo očitno peljal v dve smeri: na eni strani bo zelo intenzivna pridelava hrane s sodobno tehnologijo v velikem obsegu, na drugi pa ekstenzivno kmetovanje z državnimi subvencijami, ki bo ohranjalo zgolj kulturno krajino in poseljenost prostora. Na Blokah največkrat to pomeni le enkratno košnjo (sena), ki ga bo pridelovalec pokrmil svoji živini ali pa prodal drugim večjim rejcem. Pričakujem pa še možnost tretje alternative – to je ekološko kmetovanje. Danes je na trgu moč prodati kmetijske proizvode, ki niso intenzivne pridelave, od 10 % do 15 % dražje. Ta trend se bo še nadaljeval. Pričakujem, da bodo tovrstni proizvodi čez nekaj let dosegli tudi 40 ali več odstotkov višjo ceno. Kot možen proizvod je tu krompir, zelje in še kaj. Seveda pa bo morala država zagotoviti sistem nadzora, ki bo skrbel, da ne bo prostora za razne špekulante, ki bodo

npr. poceni krompir kupovali na Dolenjskem in ga potem prodajali kot bio krompir z Blok. V tem segmentu pa bo seveda zelo pomembna tudi blagovna znamka, ki jo je za takšen proizvod nujno uvesti. Čimprej je potrebno uvesti tudi projekt HACCP, ki ga uvaja Evropska unija. Ta namreč zagotavlja sledljivost proizvoda od proizvajalca do potrošnika. To zahteva zelo veliko dodatnega dela pri vodenju raznih evidenc, vendar se tega ne smemo ustrašiti, saj je to edini način vstopa na trg in zagotavljanja primerne cene.

Kdo pa naj uvaja takšno proizvodnjo?

Seveda mora interes najprej pokazati kmet. Država naj mu preko svetovalne službe, ki je sedaj organizirana preko kmetijske zbornice in bo kot taka gotovo učinkovitejša, strokovno pomaga. Zadruga pa bo poskrbela, da bo takšen proizvod prišel do trgovca in potrošnika. Vsekakor pa takšen projekt zahteva veliko medsebojnega sodelovanja. Da pa bo takšen projekt uspel, je pri pristopu potrebna velika resnost, primerna količina, stalnost in kvaliteta proizvodov.

Pravilo svobodnega trga je takšno, da danes lahko v vaši ali katerikoli drugi trgovini kupiš avstrijski sir, italijanski pršut itd. Je danes moč tudi na primer bloške izdelke prodajati drugod po svetu?

Narava trgovskega blaga običajno določa tudi razdaljo, na kateri se ta lahko trži. Če ugotavljamo, da izdelki zabavne elektronike ali perilo nimajo skoraj nobene omejitve, običajno to za živila ne velja. Vendar pa bi se morali potruditi, da bi naši proizvodi prišli na tržišče npr. v Ljubljano. Najbrž bi bila ta možnost realna, če bi se oblikovala skupina kmetov, ki bi določen izdelek (npr. krompir, piro) pridelovala v dovolj veliki in stalni količini. Izdelek bi moral imeti poleg ekološke proizvodnje svojo prepoznavno embalažo in znak. Menim, da bi nam trgovci omogočali prodajo takšnega blaga na njihovih policah ali pa na tržnici.

Velik problem bloškega kmetijstva je tudi velika razdrobljenost zemljišča. Povprečna velikost parcele ni kaj večja kot pet arov. Na takšem zemljišču ni moč niti ekstenzivno kmetovati. Kdo naj izvede arondacijo?

»Moja velika želja je, da bi na Blokah zgladili nesporazume iz preteklosti,« pravi gospod Marjan Kržič.

Za uresničitev naloge, kot je arondacija in zlozba zemljišč, je potrebna velika pripravljenost kmetov za sodelovanje s svetovalno službo in občino, da skupaj pripravijo ta projekt in nato zaprosijo za sredstva iz državnega proračuna za kmetijstvo. Druga možnost pa je, da lastniki zemljišč, ki ne opravljajo kmetijskih dejavnosti, dajo svoja zemljišča v dolgoročen zakup drugim kmetovalcem.

Trenutno Slovenijo pretresa mlečna afera. Kakšne bodo posledice za naše kmetijstvo?

Zaenkrat je na področju odkupa mleka, ki ga pokriva KGZ Cerknica, mleko kvalitetno in neoporečno. Vendar pa mlečna afera škodi celotnemu kmetijstvu v Sloveniji.

Znan je spor o lastništvu nad nekaterimi objekti v Novi vasi med vami in novoustanovljeno zadružno Bloke. Spor je smiselno rešiti, saj ne koristi nikomur. Ali imate vizijo za rešitev spora? Kakšna je? Kaj lahko ponudite?

Zakon o zadrugah, ki je bil sprejet leta 1992 je omogočal, da so se ustanovljale nove zadruge oz. odcepile posamezne enote. Danes poteka proces v obratni smeri – mnogo zadrug se ponovno združuje v močnejše zadruge. Vsekakor je moja velika želja, da bi tudi na Blokah zgladili nesporezume iz preteklosti. Sam spora nisem nikoli zastoval. Na Blokah sta tako dva kmeta opravljala za našo zadrugo storitve prevoza živine in mleka. Potrudil se bom in pripravil predloge, ki naj bi omogočali boljše sodelovanje in preživetje kmetijstva tudi na Blokah. Potrebno pa je razmišljati tudi o širšem povezovanju v naši regiji npr. Notranjski k.g. zadrugi ali celo širše, ker nas v to silijo gospodarski in tržni dejavniki oz. ekonomski razlogi in zagotavljajo preživetje na daljši rok.

Letos spomladi ste lepo obnovili trgovino v Novi vasi. Kupci pa žal sedaj ugotavljamo, da ste imeli slab projekt in da velikost oz. organizacija prodajnega prostora ni domišljena. S prenosom mesnice v trgovino se je prodajni prostor zmanjšal. Tako manjka predvsem prodajnega prostora za artikle, ki se prodajajo običajno na debelo v paketih oz. zabojih kot so pijače, moka, sladkor. Kaj je moč tu storiti?

Izgradnja trgovine z živili je tehnično in finančno zelo zahteven projekt. Spoštovati je potrebno zelo stroge sanitarno-tehnične predpise, hkrati pa se gibati v okviru razpoložljivih finančnih sredstev, ki zagotavljajo rentabilnost poslovanja. Tu smo bili prisiljeni upoštevati nekatere omejitve tudi glede starega objekta. Projekt je pripravil Mercator inženiring in tudi pozicioniranje blaga je določeno s strani Mercatorja tako, da ustreza Mercatorjevemu standardom. Asortiman je celo širši, seveda pa je nekaj prostora rezervirano za zeleni program. Za založenost so v trgovini zadolženi trgovci, ki se trudijo, da to tudi izvršijo. Do sedaj sem od potrošnikov slišal same pohvale in to pripombo sedaj slišim prvič.

Pogovarjal se je Stane Korenjak

Kratke novice

Novoizvoljeni **OBČINSKI SVET SE JE SESTAL** že 22. 11. 2002. Obravnaval je poročilo volilne komisije in podelil mandate novoizvoljenemu županu in članom občinskega sveta. Imenoval pa je tudi komisijo za mandate, volitve in imenovanja. V času, ko zaključujemo redakcijo te številke, pa se že pripravlja druga seja, na kateri bodo obravnavali rebalans letošnjega proračuna ter tudi osnutek proračuna za leto 2002. Župan poudarja, da je dovolj zgodnje sprejetje proračuna zelo pomembno. Le tako pričneš z deli po posameznih projektih takoj spomladi. Še posebej pa je sprejet proračun pomemben zato, ker je pogoj, da lahko kandidiraš za razvojna sredstva, ki jih razpisujejo ministrstva in strukturni skladi.

Končno na Blokah lahko ugotovimo, da se je pričelo premikati z **LASTNIŠTVOM VOJAŠKIH OBJEKTOV**. Obrambno ministrstvo je odprodalo bivši »Dom JLA« v Velikih Blokah. Novi lastnik je razpadajoči objekt že podrl in prostor pripravil za nove namene. Te dni pa je dobil novega lastnika tudi eden od obeh vojaških blokov. Tako lahko pričakujemo, da bo tudi ta dobil novo podobo. Stari in zanemarjeni objekti Blokam res niso bili v okras. V kratkem pa se bodo na licitaciji prodajali še ostali vojaški objekti, ki so v vasi Velike Bloke.

Vsaj 10 let je preteklo, ko je na Blokah vzklila ideja, da bi imeli svoj **TURISTIČNI ZEMLJEVID**. Dolgo smo zbirali podatke, s katerimi bi se Bloke predstavile v širšem prostoru. Ideje so sicer bile, vendar v prejšnjih občinah nismo mogli najti založnika. V letošnjem letu pa je naša občina sklenila pogodbo z Institutom za geodezijo iz Ljubljane, ki je pripravil kartografski del v merilu 1:30.000, doma pa smo pripravili tekst in fotografske posnetke za hrbtno stran zemljevida. Tu so bloške zanimivosti predstavljene v sliki in besedi.

Glavno finančno in organizacijsko breme je pri tem prevzela občina, znaten delež pa so prispevala bloška podjetja in samostojni podjetniki. Zemljevid bomo podrobneje predstavili v prihodnji št.

V galeriji Equina v Ljubljani **RAZSTAVLJA SVOJE SLIKE** bloška rojakinja **MILENA USENIK**. Na ogled so slike iz raznih ciklov z značilnimi intenzivnimi barvnimi učinki.

Doma JLA ni več ...

»Kina naj več!« nas je ogovoril Bločan in pristopil pod visoke bele breze k nam, ki smo »firbcali« in vsak po svoje iz spominov vlekli zgodbe iz preteklosti.

Sredi novembra je bilo kot po potresu vse na tleh. Z nekdanjega shajališča nešteti Bločani in ostalih so težki delovni stroji razvažali še zadnje opeke. Več kot 6 desetletij (dograjen je bil 1936. leta) so stavbe Doma JLA in kegljišče kljubovale ostremu bloškemu podnebjju, kljub temu da od leta 1975 teh objektov praktično ni vzdrževal nihče in so kot taki sredi vasi s svojo propadajočo podobo samo še kazili svoj nekdanji ugled.

Nekoliko starejši vaščani se nostalgичno spomin-

jajo veselih trenutkov, ki so se dogajali v domu in zunaj okoli njega: »Pa tudi Avseniki so jo takrat vsekali,« slišim starejšega Bločana, skoraj soseda ... »in še veliko drugih je tukaj nastopilo.«

V domu so domovale kar štiri vojske: kraljevine jugoslavije, italijanska okupatorska vojska, JLA in slovenska vojska, ki ga ne potrebuje več.

Preden so začeli predvajati kinopredstave, so se tukaj vaščani zbirali ob ekranu edinega TV sprejemnika v vasi. Delovala je tudi knjižnica in čitalnica. Vaščani so živeli v sožitju z vojaki, igrali šah, namizni tenis in druge družabne igre. Na dvorišču je bil prostor za vrtno veselico, dve balinišči, igrala se je odbojka, košarka ...

V času volitev in raznih drugih sestankov so se tukaj zbirali tudi krajan in rekli še kakšno besedo več. V domu je bil tudi majhen bife, zato so točko »razno« včasih zavlekli pozno v večer.

Skoraj vsak Bločan ima kakšno svojo zgodbo in svojo predstavo o tem domu, toda čas gre naprej, spomini ostanejo – takšni in drugačni.

Dom pa je dobil oceno gradbenega strokovnjaka: »Kratkotrajne komponente poškodovane in dotrajane, dolgotrajne komponente so pri koncu življenjske dobe.« Ostale so le še bele breze.

Tomo Beroš

Ostale so samo še bele breze

Devetletka

Prenova osnovnošolskega izobraževanja, ki se je poskusno začela v šolskem letu 1999/2000, na naši šoli pa 2001/2002, bo v novem šolskem letu zajela vse slovenske osnovne šole.

Naša šola je s prenovo začela dve leti prej, in sicer le s prvo triado, kar pomeni, da imamo letos na šoli že drugi razred devetletke.

Z uvajanjem novega programa smo zelo zadovoljni tako učenci, kot starši in strokovni delavci. Čeprav vstopajo v šolo leto mlajši učenci, je prav njihovi starosti program prilagojen in ob vodeni igri so dosegli želene učne cilje, ki smo si jih zastavili. Seveda pa tako delo zahteva od učitelja veliko strokovnega znanja in priprave na pouk. To pa nam je z dobrim kadrom in seveda ustreznimi

mi prostori, opremo in didaktičnim materialom tudi uspelo.

V novem šolskem letu pa nas čaka še trši oreh, vpeljava devetletnega programa v zadnji triadi – tretjem triletju. Veliko strokovnega dela vlagamo v novosti, ki jih ta del šolanja prinaša. Letošnji petošolci osemletnega programa bodo drugo šolsko leto sedmošolci devetletke.

IN KAKŠNE NOVOSTI JIH ČAKAJO?

Kot prvo spremenjen predmetnik. Za eno uro tedensko se jim poveča tuj jezik – angleščina, za eno uro tedensko pa se jim zmanjša likovna vzgoja in tehnična vzgoja, za dve uri bo manj biologije, le-to nadomesti nov predmet

naravoslovje, ki bo vseboval tako biološke, kot kemijske in fizikalne vsebine. Kot največja novost pa so takoiimenovani izbirni predmeti. V sedmem razredu lahko otrok izbere tri in sicer iz dveh sklopov družboslovno-humanističnega in naravoslovno-tehničnega. Nabor mu ponuja kar 86 predmetov. Izbirnim predmetom predlog predmetnika namenja eno uro na teden, razen tujemu jeziku, ki mu namenja dve uri. Predmet, ki ga izbere, je lahko eno-, dve- ali triletni. Če se odloči za triletni predmet in konec leta ugotovi izbiro kot napačno, ga lahko zamenja. Otrokova izbira pa naj bo povezana z njegovim interesom, z razvijanjem njegovega močnega področja, dolgoročno pa tudi z njegovo poklicno potjo.

Druga novost je takoiimenovana fleksibilna in zunanja diferenciacija pouka pri treh predmetih: matematiki, slovenskem in angleškem jeziku.

Majhni, pa vendar že šolarji

Drugarji že beremo, pišemo in veselo računamo

Letos še petarji, drugo leto že sedmarji

Majhna sem bila

*Ko majhna sem bila,
lepo sem se imela.
Veliko igrac sem imela,
a ko mi je bilo nerodno,
sem velikokrat zardela.
V vozičku nisem hotela biti,
zato me je mami morala nositi.
A ko mlajšo sestro sem dobila,
skoraj vse igrace mi je polomila.
Igrace je grizla kakor zver.
A ko je malo zrasla,
sem ji dejala: "Z igračami boš malo varčevala."*

Nina Tanko v 4.razredu

Moje srečanje s čarovnico Zofko

Neke noči, ko sem že sladko spal, sem nenadoma zagledal, da se nekaj dogaja. Pred mano je stala velika zlobna čarovnica Zofka. Pogumno sem jo vprašal, ali me je prišla obiskat ali pa me je prišla samo strašiti. Povedala mi je, da je danes dobre volje in da mi lahko naredi eno uslugo. Vprašal sem jo, če bi me peljala na metli enkrat okoli vasi. Seveda mi je dovolila, da jo lahko spremljam na vožnji okoli vasi, saj mora tako in tako pogledati po vasi, če slučajno še kje gori luč in jih obiskati in malo prestrašiti. Veselo sem se je prijel okoli pasu in že sva z veliko brzino odletela v zrak. Verjemnite mi, da me je bilo pošteno strah te hitrosti in vožnje na metli.

Ko sva naredila prvi krog okoli vasi, je rekla, da gre še enkrat pogledat po vasi, ker ne verjame, da že vsi spijo. Na pol poti sva zagledala, da proti nama letita dve čarovnici. To sta bili Uršula in Agata. Povabili sta naju na eno igro s kartami. Ustavili sta se na dimniku in naju z Zofko poklicali. Ko sem stopil na streho, me je bilo pošteno strah in od strahu sem se malo prestopil po strehi, da ne bi prišlo do kakšne nesreče, če bi bili preveč na kupu. Takrat pa mi je spodrsnilo in padel sem po strehi. Nisem se imel za kaj prijati in sem z veliko hitrost-

jo padel s strehe naravnost v bazen z vodo.

Od strahu sem se zbudil in se prijel za glavo. Začutil sem, da je vsa mokra, pa saj je bil to lep pristanek v bazen. Pogledal sem okoli sebe in videl, da sem v svoji postelji in da so bile samo hude sanje, moker po glavi pa sem bil od kozarca vode, ki sem ga imel na omarici in sem ga v sanjah polil po sebi.

Še nekaj časa nisem mogel zaspati in sem si mislil, da tako norih sanj že lep čas nisem imel.

Borut Premrov v 4. razredu

Kako se prebujata hiša

*Zjutraj, ko sonce vstaja,
se v hiši nekaj dogaja.
Odpirajo se okna,
nekdo je zaloputnil vrata,
očku padla je na tla kravata.
Mamica pred ogledalom stoji
in iz kuhinje po kavi diši.
Naša dva otroka,
pa kakor da ni prostora za oba,
se že za mizo kregata.*

Nastja Anzeljc v 4. razredu

Strahcev osmi rojstni dan

Neko jutro se je Strahcev zbudil iz sanj in stopil iz postelje. Pa se je spomnil, da je danes minilo osem let, odkar se je rodil. Rjstni dan mu je prišla voščiti čarovnica. Z njo je Strahcev preživel cel dan. Čarovnica mu je s čarobno palico pričarala darilo. Strahcev ga je bil zelo vesel. Ko je nastala noč, je čarovnica Strahcu povedala pravljico o zvezdah in Strahcev je mirno zaspal.

Gregor Intihar v 4. razredu

Osnova za diferenciacijo je spoznanje, da je v ljudeh veliko skupnega, a tudi različnega, individualnega. Njen namen je upoštevati učenca z njegovimi specifičnostmi, to je, sposobnostmi, predznanjem, interesom, in mu omogočiti aktivnejši pouk, s tem pa razvijati njegovo bolj pozitivno samopodobo. Učencu pomaga, da najde in izkoristi svoje danosti.

V sedmem razredu se delo pri matematiki, slovenskem in angleškem jeziku organizira kot temeljni in nivojski pouk. Nivojski se lahko organizira le v obsegu največ ene četrtine ur.

Da bo to lahko izvajano, potrebujemo več učiteljev iste stroke. Mi smo si z načrtnim zaposlovanjem to uredili. Na kadrovskem področju smo za te naloge dobro pripravljeni.

Tretja novost so nacionali preizkusi znanja, ki bodo za naše osnovnošolce potekali v letu 2005/06, ko bodo v zadnjem razredu devetletke.

Učitelji se na to novost pripravljajo in bodo pravočasno pripravljeni za izvedbo te zahtevne naloge.

Novosti sem poskušala opisati le grobo in kot kratko predstavitev. Starši učencev in učenci bodo podrobno seznanjeni z novostmi na sestankih, ki bodo organizirani mesečno. Prvi je planiran že v mesecu decembru.

Skrbi nas padanje števila otrok, saj bo šola čez pet let štela kar 49 otrok manj.

Milena Mišič, ravnateljica

Kako se prebuja hiša

*Ko budilka zjutraj zazvoni,
se hiša v hipu prebudi.
Vrata svoja na stečaj odpre,
da ljudje po svojih opravkih odhite.
Hiša spet ostane sama,
muziko navije,
da si glavo odpočije.*

Tjaša Anzeljc v 4. razredu

PREDMET ETIKA IN DRUŽBA – NA POTI K MODROSTI V SEDMEM RAZREDU

Pri pouku etika in družba v 7. razredu smo prebirali modrosti, ki so jih zapisale svetovno znane osebnosti. Tudi v naših glavah se je porodila marsikatera nova modrost:

Žalost potopi življenje

Klemen Modic

V bolečini na dan privrejo solze, ki se posušijo in s tem tudi neizmerna bolečina mine.

Sandra Zgonc

Policija svetuje

Slaba vidljivost – žrtve med pešci

Problematika in analiza pešcev v prometu je pokazala, da so ena izmed najbolj izpostavljenih kategorij udeležencev v cestnem prometu. Ta najbolj ogrožena populacija je še posebno v jesenskih in zimskih mesecih udeležena v prometnih razmerah, ko so vremenske razmere neugodne, svetli dnevi krajši. Pešci so v cestnem prometu največkrat žrtve neodgovornih voznikov, velikokrat pa tudi zaradi neustreznega ravnanja njih samih. Kot vzrok prometnih nesreč, kjer so udeleženi pešci, je bila najpogostejše zabeležena nepravilnost pešca, neprilagojena hitrost vozil in izsiljevanje prednosti. Pešci lahko sami zmanjšajo ogroženost in sicer tako da:

- tudi sami upoštevajo cestno prometna pravila,
- da ceste prečkajo tam, kjer je to dovoljeno (na prehodih za pešce, na delu ceste, kjer je vidno polje dovolj veliko),
- da hodijo po pločnikih, kjer so narejeni,
- v naseljih, kjer ni pločnikov, morajo pešci hoditi čim bližje desnemu robu vozišča v smeri hoje,
- izven naselja morajo pešci hoditi čim bližje levemu robu vozišča v smeri hoje,
- ob slabi vidljivosti in nočnem času vam

predlagamo, da ste oblečeni v svetlejša oblačila in da imate ustrezna odsevna telesa (kresničke ipd.)

V kolikor boste upoštevali zgoraj navedeno, boste v veliki meri zmanjšali eventuelno nevarnost.

Policija bo v tem času izvedla vrsto ukrepov za izboljšanje varnosti pešcev, tako da bomo obiskali šole in vrtce, kjer bodo izvedena predavanja in prikaz video kasete »Varna pot v šolo«, predstavili bomo problematiko pešcev sredstvom javnega obveščanja, razdelili bomo ustrezno število zloženek, sproti bomo obveščali pristojne službe, odgovorne za vzdrževanje in sanacijo nevarnih odsekov cest (cestne površine, pločniki, prometna signalizacija). Izvedli bomo tudi poostrene nadzore nad hojo pešcev v naseljih in izven njih, ukrepali bomo tudi zoper kršitelje glede uporabe rolk, rolerjev, skirojev. O kršitvah, ki jih storijo otroci, bomo obveščali starše. Ugotavljali bomo tudi nepravilnosti ravnanja pešcev v prometu in nepravilnosti glede označevanja v času zmanjšane vidljivosti.

»Stopimo iz teme.«

Lidija Jurkovič, vodja policijskega okoliša

Policija svetuje

Prazniki brez petard

Bližajo se prazniki in s tem tudi povečana uporaba pirotehničnih izdelkov vseh vrst. Vsako leto pri uporabi teh sredstev prihaja do hujših poškodb, predvsem zaradi nestrokovne uporabe in neupoštevanja navodil proizvajalca. Nepremišljena, nepredvidna in objestna uporaba pirotehničnih izdelkov pogosto povzroči telesne poškodbe (opekline, raztrgnine rok, poškodbe oči itd.), vznemirja ljudi in živali ter onesnažuje okolje.

Zaradi vaše varnosti in varnosti drugih vas pozivamo, da upoštevate naslednje:

Pirotehničnih izdelkov I. in II. razreda (petarde, bengalke, male ognjemete ...) **ni dovoljeno uporabljati zlasti**

- v strnjenih stanovanjskih naseljih,
- v zgradbah in vseh zaprtih prostorih,
- v bližini bolnišnic, domov za ostarele, vrtcev, šol, cerkva, kinodvoran, gledališč, na stadionih,
- v prevoznih sredstvih namenjenih potniškemu prometu in
- na drugih površinah, kjer so

športne ali kulturne prireditve, ter

- na mestih, kjer je zbrano večje število ljudi.

Kljub vsem prizadevanjem policije se moramo zavedati, da je neprimerna uporaba pirotehničnih izdelkov problem vseh, zato prosimo predvsem starše, skrbnike, učitelje in vzgojitelje, da z opozarjanjem na nevarnost in možne posledice takega početja ter s svojim lastnim zgledom pripomorejo k preprečevanju in zmanjševanju posledic.

Kupce in uporabnike pirotehničnih izdelkov, ki se jim nikakor ne morejo odreči, pa opozarjamo z dejstvom, da se pirotehnični izdelek ne "obnaša" vedno tako, kot zagotavljajo navodila, ki morajo biti priložena vsem pirotehničnim izdelkom.

Preden uporabite pirotehnični izdelek, se vprašajte, ali so oslepitve, opečeni prsti, prestrašeni sosedi in živali ter materialna škoda vredni poka petarde.

V upanju, da bodo bližajoči se prazniki minili mirno, vam policisti Policijske postaje Cerknica želimo vesele praznike in srečno 2003!

Lidija Jurkovič, vodja policijskega okoliša

Kdor ima umazane roke od zemlje – ima roke čiste!

V BLOŠKEM KORAKU SMO VAM, SPOŠTOVANI BRALCI IN BRALKE, PREDSTAVILI ŽE KAR NEKAJ ZNANIH BLOŠKIH OBRAZOV, LJUDI, KI SO TAKO ALI DRUGAČE ZRASLI V TO BLOŠKO POKRAJINO, ŽIVIJO V NJEJ IN Z NJO!

TOKRAT PA SMO SE V UREDNIŠTVU DOGOVORILI, DA PREDSTAVIMO VASICO VELIKI VRH IN LJUDI V NJEJ, KI JIH JE PO NAKLJUČJU ZBRAL IN OBISKAL NAŠ REPORTER TONE URBAS.

PET VELIKIH VRHOV

V Sloveniji imamo kar pet vasi z imenom Veliki Vrh. Na Bloški planoti je samo ena, pa še ta je po številu prebivalcev najmanjša med vsemi petimi. Zato pa je med vsemi, z nekaj manj kot 800 metri nadmorske višine, zagotovo najvišje ležeča vas med vsemi slovenskimi Velikimi Vrhovi.

Morja se tudi z vrha 862 metrov visokega hriba Veja, ki se veselo zarašča nad vasjo, ne vidi, zato pa se ob lepem vremenu vidi Snežnik in njegovo belo kapo, vidijo se Javorniki in Slivnica, kot tudi naš očak Triglav.

V učenih knjigah je zapisano, da so na Velikem Vrh, ob prvem ljudskem štetju leta 1869, našli 92 ljudi. Največ Vrhuc in Vrhovščic je bilo leta 1900. Kar 157 so jih takrat uradno našli, šest več pa jih je bilo le za kratek čas ob popisu leta 1931, najmanj pa leta 1991. Samo 63! V času letošnjih volitev pa je bilo na Velikem Vrh in seveda v Podvelikem Vrh in pri Betici, ki spada k Velikem Vrh, prijavljenih in stalno živčih že 67 krajanov.

PO VODO Z »BAČVAMI«

Starejši vaščani se še dobro spominjajo napajališča za živino nad vasjo. Žeje in umazanije pa jih je reševala kapnica sredi vasi, kamor se je stekala voda s treh bližnjih hiš. Tudi sedaj je v tej vaški kapnici zagotovo še voda, le nihče več je ne uporablja. Ob kakšnem požaru pa bi še kako prav prišla. Vsi vaščani imajo namreč svoj izvir vode v Podvelikem Vrh, ki oskrbuje z vodo kar pet vasi. Po ceveh pa prihaja v njihove domove že okoli tri

desetletja.

Tam, kjer je zdaj urejeno zajetje vode, je še nekaj let po drugi svetovni moriji stal Malnarjev mlin. Če je v kapnici sredi vasi zmanjkalo vode, kar se je v dolgih sušnih mesecih redno dogajalo, so domačini napregli svoje konje ali voličke k vozu, na katerem so imeli pritrjene »bačve«, nekakšne sode, namenjene nalašč za prevoz vode. Ob večji suši pa je tudi ta izvir dajal manj vode, največkrat premalo za vse žejne krajanje in živino z Velikega Vrh in okoliških vasi.

ŠOLA V PODVELIKEM VRHU

Rožmanovega Franceta, Usenik se piše in zase trdi, da je prvoborec, kajti leta 1941 se je rodil, sem slišal pripovedovati, da so imeli v Podvelikem Vrh, kdo ve že kdaj tudi šolo, ki je stala ob poti med Starčevo hišo in nekdanjo Grobiševo gostilno. Razvaline še spominjajo nanjo. Tu je bil tudi nekakšen hlev, kjer si je lahko odpočila živina številnih furmanov, v bližnji gostilni pa njihovi gospodarji. Podobno počivališče za konje in vole je bilo nekaj sto metrov nižje pod Beticovo hišo, kjer je bil tudi izvir vode.

Veliki Vrh se je v letih po vojni imenoval Velci vrh in še sedaj slišim domačine reči, da gredo na »Velcvarh«.

VAS OBRTNIKOV

Veliki Vrh je bil nekdanj vas obrtnikov. V Podvelikem Vrh je bil mlinar, pri Betici so bili kovači, pri Kajžarjevih je bil čevljar, pri Gočevcu so se ukvarjali s pintarijo in še bi se kaj našlo, če bi s

prijetnim sogovornikom, »prvoborcem« France-
tom segla s spomini v sto- in večletno zgodovino vasi.

KOVAL JE TUDI NA HRBTU

Oče znanega bloškega narodnega heroja Staneta Semiča – Dakija je prišel na Veliki Vrh iz Čičarije. Zato se je tudi pri hiši reklo pri Čiču, kar pa gospodarju Semiču ni bilo ravno všeč. Kaj kmalu pa je daleč naokoli zaslovel kot dober kovač in še boljši podkovski mojster. Bil je izreden poznavalec konjskih kopit in parkljev govedi. Kadar je imel opraviti s težjo poškodbo kopita, je s pomočjo domačinov spretno prevrnil konja na hrbet, predvsem tiste, ki se nikakor niso pustili podkovati in strokovno opravil svoje delo.

Kovaške obrti in podkovskih spretnosti so se naučili tudi njegovi trije sinovi; Janez, Jože in Matija, Stane pa se je na Rakeku učil pekovskih večnin.

NAJSTAREJŠI KRAJAN

Najstarejšega Vrhuca Franca Ogrinca, Gornika po domače, sem ob koncu letošnjega novembra le našel doma, v domači kuhinji, kjer je sedel ob oknu in zrl preko sosedovih streh v dolino in daljavo, ki se mu je še pred nekaj leti zdela čisto blizu. Tod je namreč postrgal s koso ali strojem sleherno bilko s svojih njiv in travnikov. Zdaj to ne zmore že dobrih pet let. Betežnost se je vanj naselila po prometni nesreči, ki se mu je zgodila na cesti tik pod vasjo.

Je letnik 1910 in desetega februarja prihodnje leto bo Ogrinčev ata, kot ga kličejo vaščani in okoličani, ki so ga pol stoletja in več prištevali med največje bloške garače, praznoval 93-letnico rojstva. Ob tem velja poudariti, da je še pred desetimi leti imel v hlevu kar šest glav govedi, pos-
toril pa je tudi vse, kar je bilo treba na kmetiji.

Franc Ogrinc – Gornik

Marija Miklavčič – Šemetova

Tone Zakrajšek – Bevčev

Franc Usenik – Rožman

Zdaj pa...

Dan prej, preden sem ga našel doma, se je Ogrinčev ata vrnil iz bolnišnice. Osem dni je bil tam. Ni bil rad, vendar je moral tam biti. Tako so dejali zdravniki, da so lahko postorili vse potrebno. Dan pred letošnjim Miklavžem je moral ponovno na pregled v Ljubljano.

»Ne vem, če se bom še vrnil domov,« mi je zaupno potožil in dodal, da mu je resnično žal, da ni mogel na občinske volitve, kajti z vsem spoštovanjem in hvaležnostjo bi glasoval za župana Jožeta Dolesa, kajti kot pravi Ogrinčev ata, še noben župan in njegova »kompanija« ni za Bloke storila toliko dobrega, kot je ta! Vsa čast in zahvala jim, je še dodal, ko sva si segla v roke in z očmi pobožal svojo harmoniko, ki je tiho ždela v kotu. Bo pa kdaj drugič oživela pod prsti gospodarja Ogrinca, če ne prej pa ob njegovem 93. rojstnem dnevu. In čisto na koncu najinega pogovora me je Ogrinčev ata vprašal, če se še spomnim, ko sem ga ob neki priliki vprašal, deset in več let je od tega, zakaj toliko gara, čemu vse to služi, zakaj malo ne počije ... No, takrat, pravi ata Ogrinc, sem se temu vprašanju samo smejal. In kaj bi storili zdaj, če vas bi enako vprašal, sem bil zvedav? Ja, zdaj se pa še to ne bi!

MLADI BREZ MLADOSTI

Gospa Marija Miklavčič – Šemetova z Velikega Vrha, je bila, prden se je poročila na Veliki Vrh, Čičkova od Fare. Klučar se je pisala in maminega krila se je med leti 1920 do 1940 držalo kar deset otrok. Sedem je še živih. Ko jim je umrl oče leta 1941, so imeli kar trije njegovi otroci še dude v ustih, Mariji pa je bilo komaj 16 let.

Brez mladosti so bili mladi, bi lahko zapisal, saj je delo na kmetiji, samo za preživetje, zahtevalo veliko parov pridnih rok. Kljub temu pa je kar polovica Čičkovih otrok sodelovala v domačem kulturnem društvu, ki ga je vodil France Čebihin. Z igrami so uspešno nastopali doma in drugod. Zadnjo igro, se spominja gospa Marija Miklavčičeva, pa je odigrala pred nekako petdesetimi leti.

Številni Bločani pa se spominjajo Marije kot spretno in urne kelnarice v takratni zadružni in edini gostilni v Novi vasi. Kar 12 let je bila zvesta delu v tej »menzi«.

Ko se je primožila na Šemetovo kmetijo, je

prevzela skrb še za moževe starše. Hčerke Olga, Marija, dvojčici Lidija in Sonja so odraščale dokaj samostojno. Že v šolskih letih so rade prijele za slehernno delo na kmetiji. Že takrat je njihova mama dejala, da ima zlate otroke, zlate njene punčke. In to pravi še danes!

Kmečko delo in pridelki pri nas niso bili nikoli kaj posebno cenjeni, zato si je gospa Marija našla delo v kuhinji v nekdanji stari šoli. Veste, vse kar smo skuhali, so otroci z užitkom pojedli. Kuhati zanje je bilo zares veselje. Z leti pa se je prav vse v marsičem spremenilo. Morda je tudi tako prav!?

Zdaj imata Šemetova Marija in mož Jože, poleg štirih hčera, še 9 vnukov; tri fante in šest deklet. In ko sem mamijo vpraševal še o božičnih drevesčkih v njenih mladih letih in pričakovanju novega leta, kako in s čim bodo okrasili letošnje božično drevo, kakšno potico bo spekla, katero imajo njeni otroci in vnuki, na zete sem pozabil, najraje, me je zvedavo pogledala izpod rute in dejala, da jo vprašujem bolj kot župnik pri spovedi.

Pa mi je kljub preveliki zvedavosti le zaupala, da imajo njeni otroci najraje orehovo potico, za katero bo poskrbela, tako kot vedno, hčerka Marija. Seveda ne bo manjkalo tudi drugih dobrot, ki sodijo v ta novoletni čas. Gospodar in ata Jože Miklavčič pa se kaj malo zmeni za vse te dobrrote. On ima najraje enolončnice!

VSI ŠEMETOVIM RODOVIM SO IMELI VOLE

Že stari oče Andrej, se spominja zdajšnji gospodar Šemetovine Jože Miklavčič, je gnal vole tudi v Trst. Tudi oče je »barantal« z njimi. Jože je prevzel domačijo leta 1965 in tudi on nadaljeval z rejo volov kot družinsko tradicijo.

Vole, pravi Jože, je navadno kupil take bolj »skumrane« na sejnih v Beli krajini, jih ob delu na domači kmetiji še nekoliko zredil in si s prodajo prislužil še kakšen dinar. Pa so se tako neka »betali« iz leta v leto.

Prav težkega vola pri hiši ni bilo nikoli, takih, težkih okoli 900 kilogramov pa veliko. In z njimi je bil Jože, tako z delom, kot tudi s prirejo, vedno zadovoljen. Toda, ko je prišel k hiši traktor, je odšel iz hleva zadnji vol. Zadnji je bil tudi iz vasi, čisto zadnji vol, ki je odšel z Blok, pa je bil Pakov iz Nove vasi.

Zdaj ima gospodar Jože Šeme v hlevu okoli deset govedi. Pri hiši imajo tudi zbiralnico mleka. Še pred nekaj leti so vaščani zbrali po 200 in več litrov mleka. Zdaj ga pridobivajo le še pri njih, Bevčevih in Maroltovih. Tako se v zbiralnici zbere le okoli 70 litrov te bele tekočine, ki se njej in rejcem v prihodnje ne obeta nič kaj dobrega.

KDOR DRUGEMU JAMO KOPLJE ...

Pravijo, da sam vanjo pade. Tone Zakrajšek, Bevčev po domače, jih je drugim kopal, seve-

da na farnem pokopališču, kar dobrih 25 let, še prej pa družno s stricem Jurijem. Koliko jam je Tone skopal, ne ve, stric Jurij pa je o tem vodil natančno evidenco.

Veliki Vrh v pričakovanju letošnje zime

Tako kot pravi pregovor, se je zgodilo neka jkrat tudi Tonetu. Trenutek nepazljivosti in že je bil v jami. Pa tudi ko je že bil globoko v njej, se mu je z vso težo pridružil še spomenik. Tonetu se je končno le uspelo rešiti objema zemlje in spomenika globoko v jami, spomenik pa je s pomočjo vitle spravil na svoje mesto Čičkov Jakob.

Človeka smrt vedno pretrese. Tudi grobarja Toneta Zakrajška je, kopanje jame pa je čisto nekaj drugega, pravi Tone.

Ljudje umiramo v vseh letnih časih, toda ta mrzli zimski čas je bil za slehernega grobarja na Blokah dokaj nepredvidljiv. Tone se spominja, da so kar trije kopali eno jamo cel dan, kajti takrat je bila na bloški božji njivi kar 70 centimetrov debela plast trdo zmrznjene zemlje.

KDOR JE V STAROSTI ZDRAV, IMA DVE MLADOSTI!

Lojze Milavec, Škrabčev Lojze po domače, je nekakšen vaški posebnež. Celo življenje je doma la sam, sam je bil tudi četrto stoletja na delu v nemških gozdovih. Še lastnik gozda ga je našel le ob koncu meseca, da sta poračunala opravljeno delo. Sam si je tudi vsa leta kuhal, pral ... in skrbel zase. Tudi zdaj je na jesen življenja sam, sam v svoji hiši, popolni gospodar samega sebe. In kar je najpomembnejše, je zdrav, čeprav jih ima že kar 76 na grbi.

Kmetuje že dolgo ne več. Tudi na traktor, ki ga ima skrbno spravljenega v garaži, že štiri ali pet

Jože Miklavčič – Šemetov

Je bila za tem zidovjem res kdaj šola?

let ni sedel, fičo pa ima po dobrih dvajsetih letih starosti le nekaj več kot 10.000 kilometrov.

Ko je bil na delu v Nemčiji, bi si Lojze zagotovo lahko kupil avto, pa dlje kot do mopeda ni prišel. Ni bilo nikakršne potrebe po avtomobilu. Domov se je vsako leto ali pa še poredkeje vračal z vlakom. Varčnost in samotarstvo sta mu prišla v kri in tak bo Lojze tudi v prihodnje. Kar nekaj časa sva na pragu njegove domačije kramljala o marsičem, se spominjala tudi njegovih mladih dni, ki jih je preživel na Blokah, le za posnetek ni

nikakor privolil. Tudi skromnost je eden izmed načinov samosvojega samotarskega življenja. Kako bi že rekel skromni Lojze, če bi si moral sposoditi en sam tolar?

Kdor si sposodi en tolar, naj si kaj kmalu sposodi še dva, ker bo moral tri vrniti!

ČETRTI GOSPODAR ROŽMANOVINE

France Usenik, bolj znan kot Rožman, še bolj kot garač in še bolj kot napreden kmet, ki si je

v življenju postavil čisto svoja pravila. France je četrti gospodar Rožmanovine na Velikem Vrhu in če so si njegovi predniki prizadevali, da bi si nakupili kar največ zemlje, je načelo zdajšnjega gospodarja na teh parcelah pridelati največ kakovostne krme.

Francetov ded je bil zelo umen gospodar. Tudi čebelar je bil, znan daleč naokoli. Znal je delati tudi panje. Z izkupičkom pa je kupoval zemljo. Okoli 14 hektarjev je je bilo. Francetov oče jo je še nekaj dokupil in ko je prišel iz Amerike, je dokupil še pet hektarjev. Zdaj imajo pri hiši že 25 ha zemlje in pri tem, tako pravi France, bo tudi ostalo, kajti na teh parcelah se da pridelati še veliko več, kot se je doslej. Poglejte, včasih sem z Logov pripeljal en odkos prve košnje, zdaj pa z iste parcele, poleg prvega odkosa, pripeljem še dvakrat toliko otave.

France ima zdaj v dokaj sodobno opremljenem hlevu okoli 30 pitancev. Še za deset pitancev je prostora in če se bodo razmere v naši živinoreji le nekoliko spremenile v prid rejcev, jih bo Rožmanov hlev kaj kmalu poln.

Kako sem že zapisal v naslovu?

Kdor ima umazane roke od zemlje in živine, ne potrebuje belih rokavic, ker ima roke čiste. Pa tudi vest!

Tekst in foto: Tone Urbas

JOŽE MULC s.p.

*Volivkam in volivcem
se iskreno zahvaljujem
za podporo in
zaupanje, hkrati pa
želim vesele božične
praznike in srečno
zdravo in uspehov
polno novo leto 2003.*

Jože Mulc

AVTOPREVOZNIŠTVO IN
USLUGE S TEŽKO
GRADBENO MEHANIZACIJO

Skupaj gradimo lepšo prihodnost!

Jože Mulc s.p.
Fara 1
1385 Nova vas
Tel.: 01/709-89-50
Fax.: 01/709-89-51

**SERVIS IN PRODAJA
GOSPODINJSKIH APARATOV**

Marjan Peterlin s.p., Dolščaki 10a, 1314 Rob

*Želimo vam vesel božič in
srečno novo leto
2003.*

Zamrzovalniki
Hladilniki
Pralni in pomivalni stroji
Električni štedilniki
Mali gospodinjski aparati

Sprejem naročil:

tel.: 01/788 14 56, mobitel: 050/648-783

Jože iz Gorice

KDO PRAVI, DA SE ŽIVLJENJE KONČA, KO SE UPOKOJIŠ? VELIKO LJUDI TRDI RAVNO NASPROTNO IN EDEN IZMED NJIH JE TUDI JOŽE IVANČIČ IZ NOVE GORICE. ŽIVLJENJE ZAJEMA Z VELIKO ŽLICO, KAR SE MU TUDI POZNA, SAJ NE KAŽE VEČ KOT 50 LET, ČEPRAV SE SPOGLEDUJE ŽE S SE-DEMDESETIMI.

Jože Ivančič, po domače Škilarjev, se je rodil 19. 2. 1933 v Ravnah na Blokah. Otroštva ni imel lepega, že kot otrok je izkusil vojno in revščino. Očeta, ki je bil po več mesecev na orožnih vajah v vojski stare Jugoslavije, je komajda kaj videl. Doma niso imeli bogve kaj, tako kot večina prebivalcev takrat, potem pa je prišla vojna. Spominja se, da je kot otrok nosil dva italijanska čevlja, vendar sta bila oba leva, tako je bilo hudo. Bombardirali so vas, hiša je bila požgana, preseliti se je moral v Velike Bloke. Tam je štirinajst mesecev živel pri teti, nakar so Nemci bombardirali še kasarne v Velikih Blokah in Jože se je zopet, jeseni leta 43, selil v Ravne k Ogradarskim, kjer je zopet zaživel s svojo družino. Tam so živeli skoraj do leta 48, potem so prišli na svoje, saj so medtem popravili hišo. Ko je bilo vojne konec, se je vrnil v šole. Rad pove, da je hodil dve leti v šolo še v stari Jugoslaviji, po vojni pa je tako ali tako šel vsak v razred, v katerem naj bi bil, če ne bi bilo vojne. Končal je nižjo gimnazijo in ko je še s tem zaključil, je odšel v Ljubljano v srednjo gradbeno šolo.

Začelo se je novo poglavje njegovega življenja. V Ljubljani je bilo lepo, je povedal, še posebej v internatu. Prvo leto je dobival štipendijo, potem pa jo je izgubil, ker mu v šoli ni šlo ravno najbolje. Saj ne da ne bi bil marljiv, pač je preskočil razred v osnovni šoli in to mu je manjkalo potem v sred-

nji. Brez pomoči tete iz Amerike bi ne bil končal študija, saj je hotel že vse pustiti, vendar si je premislil in vztrajal. Ni bilo pa vse slabo, spominja se prijateljev iz šole, življenja v internatu, delavnih akcij na gradbišču dijaških domov v Mestnem logu, plesov v internatu. Na enem izmed teh plesov je srečal Gabrijelo Novak, prijetno dekle iz Logatca. Lahko bi rekli, da je bila to ljubezen na prvi pogled. Od takrat naprej sta bila par in usoda je naredila tako, da sta še sedaj skupaj. Razmere takrat res niso bile bleščeče, hrane je bilo malo, skoraj nič. Stvari, kot so kruh, si lahko dobil le na bone in še to, če si našel pekarno, ki je sploh imela kruh. Kupiti se je dalo le cigarete, katerih je bilo pa vedno dovolj.

Toda mlad človek vse prenese in tudi Jože je uspešno preživel leta v srednji šoli. Končal je četrti letnik in sedaj si je moral poiskati službo. Doma, na Blokah, ni bilo dela, kruh si je moral služiti drugje. Dobil je službo pri upravi za ceste v Horjulu, vendar je bil tam le dva meseca, saj je dobil poziv za vojsko.

Ni bilo drugega, štiriinpetdesetega se poslovi od domačih in odide v južno Srbijo v Vranje, kjer je leto in pol služil vojaški rok. Občutki iz vojske so slabi, slaba hrana, nečloveške razmere, tuji ljudje. Veliko vojakov takrat ni bilo pismenih, zato so vsi prosili Jožeta, ki se je šolal, da jim bere. Medtem ko je bil pri vojaki, pa se je spremenila gradbena politika. Prej je bilo še dokaj lahko gradbeniku dobiti službo, pozneje, ko je državi zmanjkalo denarja za gradnjo, pa se je ustavilo tudi povpraševanje po delavcih.

Vrnil se je in spet je moral iskati službo. Saj jo je dobil kar hitro, vendar ne v gradbeništvu, pač pa v zadrugi na Uncu. Vendar tu ni bil srečen, vleklo ga je k Elči, tako kliče svoje dekle, ki je bila z dekretom poslana na Primorsko. Sedem mesecev se je s kolesom prevažal po vaseh, po uradnih opravkih, potem pa mu je prijatelj iz šole povedal, da se bo odprlo novo delovno mesto v Splošnem gradbenem podjetju Gorica. Prijavil se je in bil sprejet. Zaposlili so ga kot stavbnega vodjo.

Še vedno se spominja svojega prvega dne, ko je prišel v novo službo. Deževalo je, bil je grd dan. Preden je odšel z Unca, se je še poslovil od prijatelja veterinarja ob kozarčku ruma, se usedel na vlak do Postojne in naprej na štop. Ustavil mu je tovarnjak, vendar ga ni peljal v kabini, pač pa na kasonu, v dežju, za zavetje je imel le neko ceraldo, vrženo na tla. Pred Gorico je, kot se spodobi, plačal šoferju še pijačo in skupaj sta popila še liter vina. Malce v rožicah in premočen do kože se je prvič prikazal na delovnem mestu. »Zelo grd prihod sem imel!« je poudaril. Šele pozneje, čez leta, so ga vprašali, kaj je bilo takrat, da je izgledal

Jože Ivančič, po domače Škilarjev
tako čuden.

V Gorici se z Elči kmalu poročita in sedaj se življenje izboljša. Nič več ni bil lačen, življenje je postalo lepo. V začetku sta živela v neki sobi, kjer ni bilo ne vode ne stranišča, toda po kakem letu sta dobila novo stanovanje. Ravno o pravem času, saj je bila Elči že v visoki nosečnosti z njunim prvim sinom Samom. Ustvarila sta si družino, Gorica postane njun dom. Kmalu se jima rodi tudi njun drugi sin Iztok. Življenje se je normaliziralo, kupili so hišo v Solkanu, le streljaj od Nove Gorice, in Jožetove sanje so bile izpolnjene. Ima prijatelje, ženo, vnuke, hišo, kaj naj bi si človek sploh še želel! Ostanek svojega službovanja je preživel v istem podjetju in kot pravi sam je imel občutek, da je bil v kolektivu in pri delu spoštovan in cenjen delavec.

Sedaj sta s soprogo oba člana tretje univerze. Skupaj s prijatelji se redno udeležujeta pohodov, no lažjih seveda, saj leta naredijo svoje in tudi težave s koleni in srcem pri tem nič ne pomagajo. »Toda gibati se je treba, se potem človek bolje počuti,« pravi Jože. Udeležil se je tudi pohoda po Krpanovi poti, vendar je bil malce razočaran, saj je ugotovil, da ni skoraj nobenega Bločana na pohodu. Toda kljub vsemu se rad vrne na Bloke, v Ravne, kjer obišče brata Franceta.

»Še posebej mi teknejo domače krvavice, če jih naredi France, seveda,« je odgovoril na vprašanje, kaj rad je. Pristavil je še, da ni izbirčen človek kar se hrane tiče, rad ima vse.

Življenje v začetku za Jožeta ni bilo lahko, toda če je človek priden in marljiv, si ga lahko spremenimo na bolje, kar mu je tudi uspelo. Če bi ga pa rad kdo spoznal osebno, naj se udeleži naslednjega pohoda po Krpanovi poti in če bo zdravje dalo, bo Jože zagotovo tam. Vsem Bločanom želi vesel božič in srečno novo leto.

Matej Kljun

Jože z ženo Gabrijelo

2. del

Oskar Böhm in mlekarstvo na Blokah

MLEKARSTVO V GRAHOVEM 1903 – 1914

Mlekarska zadruga je začela poslovati v provizoričnih objektih. Bila je tudi pobudnica za izgradnjo vaškega vodovoda. Novozgrajeni objekti g. Eugena Zacha so bili za tisti čas moderno mlekarско podjetje z zanesljivim tržiščem.

Mlekarna je zbirala mleko po vaseh v okolici in s področja, s katerega je bilo mogoče organizirati prevoz mleka z vozovi na konjsko vprego, kar je bil edini možni prometni sistem v takratnih razmerah med kmetijami in mlekarno ter po pasterezaciji in izdelavi masla, deloma sira, med mlekarno in železniško postajo na Rakeku.

Stalno so dovažali mleko z Blok, v času večjih potreb še iz Loške doline. Na stalnem področju je bilo 500 – 800 molznih krav, od katerih je mlekarne dobivala v povprečju po 800 litrov mleka na leto s tolščo 3,0 % – 4,0 %. Reja

obrat in ga ohladila. Misel, da bi uspela z uvajanjem hlajenja mleka na samih kmetijah, ni bila realistična.

Ko se je začela 1. svetovna vojna, je bila mlekarne prisiljena delo zelo omejiti in ga z nastopom in razvojem soške fronte popolnoma ukiniti.

Po koncu 1. svetovne vojne je mlekarne ponovno obratovala do leta 1923, ko je bil uvoz mleka in mlečnih proizvodov iz Kraljevine SHS ukinjen.

EKSPOZITURA LJUBLJANSKIH ZDRUŽENIH MLEKARN NA PTUJU V RAZDOBJU 1924 – 1925

Delniška družba Združene mlekarne v Ljubljani se je odločila, da začne poslovati z mlekarstvom na področju

Zbor zadrušnikov leta 1926 ob uradni otvoritvi mlekarne. Spredaj v sredini (v svetlejši obleki) predsednik g. Stanko Lenarčič. (Svečanost poudarjata slovenski zastavi, ki sta bili takrat nezakoniti.)

krav je bila torej še zelo primitivna. Prehrana živali v zimski polovici leta je potekala skoraj brez izjeme pretežno s senom in otavo s travnikov in senožeti, delno s sušeno deteljo in lucerno. V letni polovici leta so rejci krmili s svežo krmo s travinja, tudi z njiv z deteljo. V manjšem obsegu so govejo živino pasli po gmajnah, na jesen po ogonih in na travnikih več tednov po zadnji košnji. Prva stopnja intenziviranja kmetijskega gospodarjenja je bila že uveljavljena. Precejšen delež živinoreje je že potekal v hlevih, kar je zagotavljalo gnoj za pridelke na njivah.

Mlekarna je na dan sprejemala skupno po 1000 do 1500 litrov mleka. Glavni proizvod je bilo pasterizirano mleko, obstojnejše in higiensko kvalitetnejše maslo, proizvajali pa so tudi sir.

Napredek v kvaliteti mlečnih živilskih proizvodov je bil rezultat doslednega čiščenja in razkuževanja veder za zbiranje mleka, steklenic za konzumno mleko, predvsem pa pasterezacije mleka. Mlekarna je odklanjala nesnažno mleko in si prizadevala, da je mleko čim hitreje po molži dobivala v svoj

Ptuja zaradi izredne konjunktore po koncu 1. svetovne vojne za izvoz mleka v Avstrijo. Zmagovite države so Avstrijski republiki – kot naslednici Avstro-Ogrske, ki je bila odgovorna za vojno škodo, omogočile, da je del državnih obligacij krila z izvozom živine. Italija je bila deležna znatnega števila konj in goveda iz teh kontingentov (informacija: prof. fizičnih naporov; zaznavne posledice na srcu niso bile redke. Krav na Blokah na splošno niso vpregali v voz ali plug, kot npr. drugod po Sloveniji.

V letih, ko je bilo mogoče zaslužiti s prodajo mleka v zadružno mlekarno, so Bloke (z nekaj več kot 3000 prebivalci) redile približno 1000 molznih krav temne sivorjave barve. Preko zime je njihovo osnovno krmo sestavljalo seno in otava, "priboljšek" tudi na soncu posušena detelja in lucerna, poleti pa sveža trava s travinja in tudi leguminoze z njiv. V manjšem obsegu so govedo gonili na pašo. Silirane krme niso pripravljali, torej tudi ne pokladali. Tovrstne okoliščine so mlekarne omogočale proizvodnjo kvalitetnega ementskega sira.

Na sliki levo mlekarina v središču Nove vasi kmalu po dograditvi leta 1926, še brez strojnice in na sliki desno Nova vas z mlekarino 2002.

Povprečna letna količina mleka po molzni kravi je na Blokah dosegala 1000 litrov in njegova tolšča 3,5 %, ni pa bila izjemna tudi znatno večja mastnost, vse do 6,2 %. Elite živali so v pogledu vsebnosti mlečne maščobe dosegale npr. povprečja jerseyjskih in podobnih žlahtnih krav. Tovrstno bogastvo se seveda ni niti poskušalo izkoristiti po danes veljavnih načelih selekcije. Živali z masnim mlekom so bile kljub vsemu favorizirane, ko je rejec odbiral zarod za obnovo lastnega kravjega rodu, kajti mleko se je plačevalo po tolšči. Za Bloke so organizirali uvoz manjšega števila krav rjave pasme iz Švice, kar pa se je v glavnem končalo z razočaranjem. Nekaj glav je abortiralo (po vsej verjetnosti zaradi bruceloze, ki so jo prinesle iz Švice). Pa tudi sicer ni bilo realno pričakovati, da bi uvožene krave ob takratni

Mlekarna je imela ustrezno velik in opremljen laboratorij za ugotavljanje tolšče v posebej zbiranih vzorcih mleka po gospodarstvih, potem za ugotavljanje bakterijske aktivnosti zaradi nečistoče mleka ter za določanje, do kdaj je pri kravi z mladim mlekom (po telitvi) še prisotno mleztivo, ki bi motilo sirjenje. Strogo so zavračali mleko krav z vnetji na vimenu, vsekakor toliko časa, kolikor je bilo vnetje očitno ali zdravljeno. Antibiotičnih zdravil za mastitis takrat še ni bilo.

Zaradi trženja se je mlekarina s svojimi proizvodi udeleževala javnih razstav in ocenjevanj proizvodov takratne živilske industrije, vsekakor vselej na ljubljanskem velesejmu. Vsaj enkrat je mlekarina razstavljala tudi v Franciji in dosegla najvišjo oceno.

Prodaja je potekala širom po Sloveniji in tudi po nekaterih drugih predelih Jugoslavije. Izjemna je bila enkratna prodaja precejšnje kompletne zaloge zrelega ementalca v Egipt.

V kriznih letih, ko sira ni bilo mogoče vsega prodati pravočasno, se je dogajalo, da je bilo treba nekatere prezrele hlebce ementalkega sira "pomladiti", t.j. razrezati v majhne koščke in ga ponovno oblikovati skupaj z ustrezno količino sveže usirjene in sušene sirnine.

Poslovodja je rejcem krav na organiziranih sestankih svetoval, kako naj redijo molzne krave in kako naj vzgajajo teleta. Tolmačil jim je, kakšno mleko je nesprejemljivo za mlekarino in kako ga naj ohlajajo. Poučeval jih je tudi o tem, kako naj skrbijo za plodnost plemenic, kako naj jim pomagajo pri telitvah, predaval pa je tudi o najvažnejših boleznih.

V bloški mlekarini se je izučilo nekaj mlekarskih delavcev in izpopolnjevalo nekaj mlekarjev iz Slovenije in Hrvaške.

Oskar Böhm (mL.)

Upravni odbor Mlekarske zadruge na Blokah leta 1926. V prednji vrsti sedi peti z leve g. Stanko Lenarčič, predsednik zadruge in istočasno tudi župan občine Bloke in šesti z leve od sedečih je g. Oskar Böhm st.

bloški rejski tehnologiji dajale tudi v novem okolju po 2000 in več litrov mleka v letnem (304-dnevnem) obdobju.

TRŽNI PROIZVODI BLOŠKE MLEKARNE

Glavni tržni proizvod je bil sir, proizvajan po švicarski ementalski tehnologiji. Zanj je bila izbrana znamka "BLES" (torej kratica za bloški ementalški sir). V manjšem obsegu so proizvajali tudi bloški trapist v težah 1,5 – 2 kg.

Ker je tolšča skupne količine mleka presegala 3,2 %, so ga nekaj pred sirjenjem posnemali. Praviloma pa so posnemali (s centrifugiranjem) tudi vso sirotko, ki je preostala v kotlih po sušenju in zajetju sirnine z mlekarskimi prti.

Pinjenec in (posneto) sirotko je mlekarina prodajala rejcem prašičev. Pod kotli so kurili z drvni na vozičkih, ki jih je bilo mogoče po tračnicah prepeljevati pod kotel in spod kotla. Stroje (centrifuge, pinjo, črpalke za mleko in vodo in dr.) je poganjal dizelski motor, katerega rotacija se je prenašala z jermenjem.

Misijon v župnijah Bloke in Sveta Trojica

Postavimo porušene družinske oltarje

Spoštovane Bločanke in Bločani! Pred kratkim smo pričeli s pripravo na sveti misijon, ki ga bomo imeli prihodnje leto spomladi od tihe do cvetne nedelje. Zadnjič je bil pred enajstimi leti. Priporočeno je, naj bo ljudski misijon vsakih deset let. Mnogo župnij po Sloveniji ga je imelo za jubilejno sveto leto 2000. Tako sedaj vstopamo v pomemben čas obeh župnij Bloke in Sveta Trojica, da se bomo dobro pripravili nanj.

Kaj je sveti misijon? V bistvu je to generalna duhovna obnova celotne župnije, vseh generacij, vseh, ki želijo obnoviti in poglobiti krščanske korenine v sebi ter dejavno živeti krščansko življenje. Z ljudskimi misijoni so pričeli že pred stoletji po Evropi, ko je Cerkev opazala, da duhovno

predvsem z molitvijo pripravljamo na sam teden svetega misijona, ki je krona vsega, ko je ves čas z nami misijonar, ki nas z oznanjevanjem božje besede spodbuja k prenovi verskega življenja. Zavedajmo se, kako je versko življenje v naših župnijah pri mnogih slabotno in podhranjeno, mnogi sploh ne prestopijo več cerkvenega praga. Zato mora vest o misijonu priti do vseh vrat naših domov.

Mnogi so razočarani nad Cerkvijo zaradi nekaterih njenih zgodovinskih napak, drugi so obremenjeni z dogodki iz druge svetovne vojne, tretji težko sprejmejo božje in cerkvene zapovedi, dogme, nauk Cerkev, pri mnogih je napačna in pomanjkljiva predstava o Bogu, Cerkev deluje neprivlačno in še mnogo drugih razlogov je, ki na zunaj blokirajo človeka, da ne vstopi v osnovna življenjska vprašanja o smislu človekovega življenja. Mnogi doživljajo Boga kot nekje daleč odsotnega od naše življenjske stvarnosti, naših hrepenenj, dvomov, skrbi, težav, trpljenja. Mnogi celo dvomijo v obstoj samega Boga in posmrtnega življenja ali celo ne verjamejo več vanj ali pa samo pravijo, da »nekaj je«.

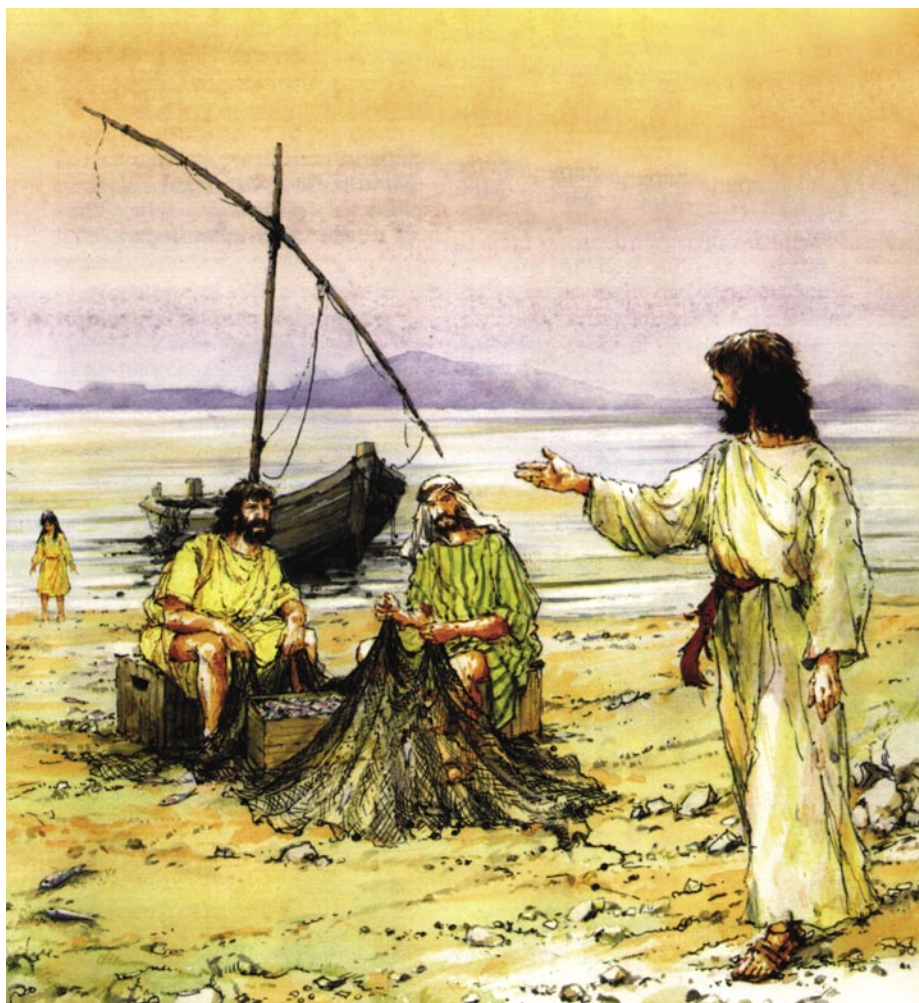
Zato bo sveti misijon potekal v smeri iskanja pristnega zaupanja z Bogom v zavesti, da je z nami in nam edino On resnično lahko pomaga, če se zaupno obrnemo nanj! Mnogi žal iščejo odgovore in pomiritev zase v vedeževanjih in horoskopih, astroloških kartah ali celo v klicanju duhov.

Čas je, da resnično svoje življenje stavimo na Boga, ki nas bo skozi življenje vodil do srečne večnosti! Čas priprave obsega obnovitev molitve po družinah, poživitev cerkvenih prazničnih navad, ponovna postavitve »Bohkovega kota« v hiši, kot je bil včasih, od božiča naprej bo po soseskah romala podoba Kristusa, koder jo bodo sprejeli po hišah in ob njej molili za uspeh misijona.

Vse to in drugo pomeni, da bomo v tem času »obnavljali družinske oltarje« naše vere, da bodo naše družine duhovno zdrave, srečne in odprte življenju ter v zavedanju minljivosti zemeljskega življenja živele za vrednote večnega življenja pri Bogu.

Ob tej priložnosti vsem prebivalcem Bloške planote iskreno voščim blagoslovljene božične praznike in vse dobro v novem letu.

Lojze Hostnik, župnik

»Hodi za menoj.«

življenje po župnijah peša in je prišlo do pobude, naj na določeno obdobje pridejo v župnijo oznanjevalci in pričevalci vere – misijonarji, ki spodbudijo ljudstvo v veri. To je najpomembnejši čas za vse prebivalce, da se jih dotakne misijon. Pomemben je čas priprave, v katerem se

Ivan Tomec

Med listanjem Enciklopedije Slovenije smo naleteli tudi na ime Ivan Tomec. Bil je astronom amater, ki je razvil zelo zanimive teorije.

Rojen je bil 22. novembra 1880 pri Fari na Blokah, umrl pa je 21. marca 1951 v Ljubljani. V družini se je rodilo več otrok, Ivan je bil najstarejši, med njegovimi brati – otroštvo so preživeli štirje sinovi od osmih otrok – je tudi Ernest, poznejši politik, kulturni in vzgojni delavec, ki je bil ubit leta 1942 v Ljubljani.

Družina je imela hišo tam, kjer stoji danes kaplanija. Domače hišno ime je bilo tedaj Ošaben, pisali pa so se Gruden. Ker ni bilo moškega dediča, je pač z novim zetom prišel na domačijo tudi nov priimek. Ivanov oče je še pred koncem stoletja hišo prodal, družina se je preselila v Ljubljano; oče je pozneje odšel še v Ameriko in je zato mati s štirimi sinovi živela v precejšnjem pomanjkanju.

Ivan je z osnovnim šolanjem začel že na Blokah, gimnazijo je obiskoval v Ljubljani, vendar je izstopil v petem razredu, verjetno zaradi slabih gmotnih razmer, in se z 19 leti zaposlil pri Finančnem ravnateljstvu in tu postal davčni praktikant, 1906 adjunkt, 1915 upravitelj, 1929 blagajnik, 1931 kontrolor, 1932 inšpektor. Razen v Ljubljani je služboval še v Kranju, Kranjski Gori, Ilirski Bistrici, živel je dalj časa v Kamniku (1918 – 1935), sicer pa v Ljubljani. Od 1936 je bil član Astronomskega društva v Beogradu.

Že kot gimnazijca sta ga zanimali matematika in fizika. V Kamniku si je uredil lastno astronomsko opazovalnico, od leta 1935 jo je imel v Ljubljani. Predvsem se je posvečal opazovanju Sončevih peg. Znanje o Soncu je bilo tedaj v začetni razvojni stopnji. Pri tem je nekatere priprave za merjenje in opazovanje sam smiselno priredil. Ob sistematičnem opazovanju je prišel do sklepa, da Sončeve pege s svojo aktivnostjo vplivajo na Zemljo, predvsem na motnje magnetne igle, telegrafskih naprav, radia, polarnega sija, in da so v vzročni povezavi z neurji in potresi! Postavil je teorijo, da je iz števila, obsega, gibanja in aktivnosti Sončevih peg moč sklepati na razmere na Zemlji. Trditve je podpiral z opozorili na vremenske katastrofe in potreze. Ob ukvarjanju s temi temami je skrbel tudi za strokovno izrazoslovje in je uvedel nekatere nove strokovne izraze.

Pogosto je objavljaj krajše članke v tedanjem časopisu (Slovenec). V Berlinu pa je v nemškem jeziku nekoliko skrajšana izšla njegova razprava Aus meinem Sonnenarchive (revija Himmelswelt, 1929). Objavljaj je tudi v reviji Saturn, ki je izhajala v Beogradu, v samozaložbi je izdal dve v nemščini napisani knjigi (1938 in 1940), pri Mohorjevi družbi pa je po vojni izšlo delo Tajne našega Sonca (Celje 1947). Ob njegovi 70-letnici so se ga spomnili v takratnem časopisu, enako tudi ob njegovi smrti.

Vir: Slovenski biografski leksikon in Enciklopedija Slovenije. Zahvaljujem se tudi g. Lojzetu Hostniku, župniku na Blokah, ki je dovolil vpogled v Statuse bloške župnije.

France Ivančič

ODKUP LESA

**SEČNJA, SPRAVILO, NEGA IN VARSTVO GOZDOV
PRODAJA IN PREVOZI VSEH VRST LESNIH SORTIMENTOV**

**Gozdno
Gospodarstvo
Postojna**

Telefon: 05/72-11-100, Faks: 05/72-11-101, E-pošta: info@ggp.si, Spletna stran: <http://www.ggp.si>

konkurenčne cene, konkurenčni pogoji

Želimo Vam vesel Božič in srečno Novo leto !!!

Bloški nogometaši tretji in osmi v Loški dolini

Prihodnje leto še boljši

Konec letošnjega oktobra se je končalo tekmovanje v občinski nogometni ligi občine Loška dolina, v kateri sta med desetimi ekipami merila moči tudi dve ekipi z Blok; Bloke in Kava bar Tanja.

Ekipa Kava bar Tanja je z enajstimi osvojenimi točkami osvojila osmo mesto, ekipa Blok pa s 43 točkami odlično tretje mesto. Samo točka jih je ločila do drugega mesta in le štiri do prvega mesta.

Ekipa nogometašev Blok. Od leve proti desni stojijo: Tomaž Zakrajšek, Franc Rot, Frane Lenarčič, Boris Marolt, Franc Milavec, Franc Modic in Jože Marolt. Čepijo: Janez Milavec, Miran Širaj, Rado Žnidaršič, Bojan Mohar, Jure Komidar in Marjan Ivančič.

URNIK REKREACIJE ŠPORTNEGA DRUŠTVA BLOKE V TELOVADNICI V NOVI VASI

Ponedeljek	16:00 – 17:00 – Atletika za 3., 4., 5., razred OŠ (Oražem) 18:30 – 19:30 – Aerobika (Lunka)
Torek	19:00 – 20:30 – Družinska rekreacija (Modic)
Sreda	16:00 – 17:00 – Atletika za 3., 4., 5., razred OŠ (Oražem) 18:00 – 19:30 – Košarka (Usenik) 19:30 – 20:30 – Aerobika (Lunka)
Četrtek	19:00 – 20:30 – Družinska rekreacija (Obrovac, Lavrič)
Petek	18:00 – 20:00 – Rekreacija (Marolt)
Sobota	17:30 – 19:00 – Mini nogomet (Škrabec) 19:00 – 20:30 – Rekreacija za starejše (Lah)

Lani, v letu 2001, sta bili ekipi nekoliko slabše uvrščeni, zato so bloški nogometaši z letošnjo uvrstitvijo, kot seveda tudi z igro, zadovoljni, posebno še ekipa Bloke, ki je bila v jesenskem delu tekmovanja celo najboljša. Prav zato si prihodnje leto nadajajo še boljših uspehov.

Ekipo Bloke je letos uspešno vodil Miran Širaj, ekipo Kava bar Tanja pa Mitja Križ. Pri tem velja poudariti, da za ekipo Bloke nastopa kar sedem igralcev starih več kot 40 let, med njimi je najstarejši Rado Žnidaršič, najmlajši pa je Jure Komidar, ki je bil na zadnji tekmi z Benfica M. Košir tudi strelec dveh golov v deseti in 12. minuti. Po trikrat pa sta bila uspešna še Milavec in Lenarčič in dvakrat še Boris Marolt. Končni rezultat pa je bil kar 10 proti 0.

KONČNA LESTVICA LIGE OBČINE LOŠKA DOLINA

1. Stari trg – Bar Babilon	47 točk
2. Kozarišče – Klub Snežnik	44
3. Bloke	43
4. Texas – Nec pub	37
5. Picerija Mlakar	27
6. ŠD Nadlesk	22
7. Benfica M. Košir	20
8. Kava bar Tanja	11
9. Babno Polje	6
10. Lesgam Pudob	2

Tone Urbas

Bloški teki letos bodo!

V prejšnjih letih je organizatorjem Bloških tekov nemalokrat ponagajalo vreme, ali bolje rečeno, snega ni bilo. Zato se je Športno društvo Bloke letos temu namenilo narediti konec. Bloški teki 2002 bodo ob vsakih vremenskih razmerah! Priprave so že na vrhuncu, v trenutku ko to berete, pa so že dosegle svoj vrh. Datum Bloških tekov 2002 je določen, 22. december 2002, start bo ob 10 uri. Prijave bodo zbiral že eno uro in pol pred startom. Tudi letos bosta na izbiro dve dolžini prog, 7 in 20 km. V primeru neugodnih snežnih razmer pa bo organiziran suhi

tek, nekakšen kros, kjer bosta na voljo dve progi, 3 in 7 km. Poskrbljeno bo za jedajo in pijačo, zabava je tudi rezervirana. In še prijavina: za snežni tek osnovnošolci 1000 sit, odrasli 2000 sit; za suhi tek osnovnošolci 700 sit, odrasli 1500 sit.

V načrtu so tudi Bloški teki 2003, predviden datum pa je 23. januar 2003.

Več informacij tudi na spletu: www.bloskiteki.com.

Vabljeni! (M. M.)

BOŠ in ŠD Bloke vabita

Atletika

V okviru sodelovanja s Športnim društvom Bloke že tri mesece poteka enourni krožek atletike za učence osnovne šole pod mojim vodstvom. Otroci se vadbe udeležujejo v lepem številu in se učijo osnovnih tehnik različnih atletskih disciplin. Zaključki treningov pa so običajno košarkarsko ali nogometno obarvani. Z veseljem pa sprejemamo tudi nove člane.

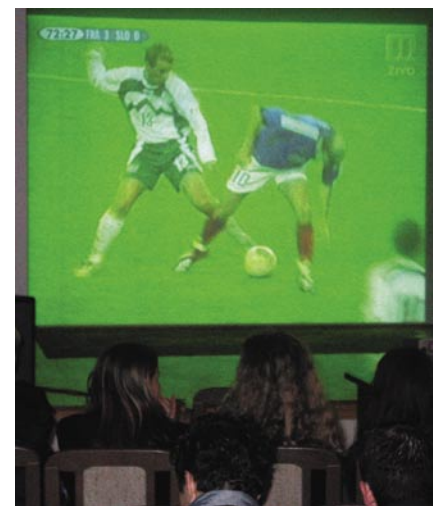
Primož Oražem

Doga

Okrobra je študentski klub BOŠ pričel s svojim delovanjem. Pred tem je že bilo storjenega veliko dela, še več pa bo potrebno storiti v prihodnjih mesecih in letih.

Če se na hitro obrnemo nazaj in pogledamo, katere dogodke smo pripravili, smo lahko kar zadovoljni.

Eden izmed stalnih dogodkov, ki jih pripravljamo, so petkovi filmski večeri, ki so čedalje bolj obiskani, kar je vsekakor spodbudno. V sodelovanju s športnim društvom smo pripravili prenos nogometne tekme Slovenija + Francija. S podobnimi prenosi bomo še nadaljevali, pri tem pa upali na ugodnejši rezultat za naše športnike. V Domu pod Liscem so gostili mednarodni tabor ustvarjalcev mask in kostumov. Zbrali so se ustvarjalci iz več evropskih držav, katerim smo na kratko predstavili Bloško planoto ter popestrili večer z glasbenim nastopom Luke Modica. Pripravili smo potopisno predavanje. Ameriko nam je predstavil Simon Korenjak, ki se je to poletje potepal po Severni Ameriki

Nogomet na velikem platnu

in nas seznanil z življenjem na drugi celini. Uspešno smo izpeljali tudi prvi literarni večer, ki sta ga za nas pripravila mlada ustvarjalca; Olga Novak in Davorin Bole. Predstavila sta nam njuno poezijo na nekoliko drugačen, bolj dojemljiv in sproščen način, kot smo bili tega vajeni do sedaj. Po sproščajoči poeziji smo se zopet odpravili na potep. Zašli smo v Južno Indijo z Marušo in Sašom. Ob prijetni glasbi in omamnih vonjavah smo

janje v klubu BOŠ

Predstavitve Blok na mednarodnem taboru v Velikih Blokah

Mlada pesnika Olga Novak in Davorin Bole na prvem literarnem večeru

Z Marušo in Sašom v J Indijo

se sprehodili po indijskih mestih in podeželju ter ob tem začutili vzhodnjaški življenjski utrip.

Dva meseca delovanja sta uspešno za nami, decembra pa načrtujemo več dogodkov v okviru "veselega decembra". Posvetili smo se predvsem otrokom, za katere bomo predvajali risanke, obiskal jih je sv. Miklavž in ogledali si bodo lutkovno predstavo.

Pričeli smo izdajati klubski informator, katerega dobijo vsa gospodinjstva na Blokah. V njem lahko preberete, kaj se bo dogajalo v tekočem mesecu. Naši člani dobivajo tudi SMS obvestila o dogodkih na mobilne telefone, uspešnost informiranja pa se kaže v naraščajočem obisku prireditve.

Miha Knavs

OBVESTILO

Vsa bloška mladina, tako dijaki kot študentje, je še enkrat povabljen k včlanitvi v bloški študentski klub BOŠ. Filmski večeri, razna potopisna predavanja s celega sveta (Amerika, Indija,...), literarni večeri, odmevni koncerti in še veliko aktivnosti se dogaja vsak vikend. Ob tem pa še enkrat prosimo vse dosedanje člane, da prinesejo potrdila o vpisu, če jih še niso. Vabljeni!

Od strani

Redna povezava Bloke – Ljubljana?

Simon Says

Pred leti smo se čudili Američanom: v družini so trije šoferji – in pred hišo prav toliko avtomobilov. Nismo mogli razumeti te potratnosti ... Dandanes se pri nas odvija podoben proces: skorajda ni več hiše, pri kateri bi še imeli »samo« en avto.

Prav tako nam ni bilo jasno, kako se lahko nekdo vsak dan vozi nekaj sto kilometrov daleč v službo – kilometer postaja vedno krajši. V Sloveniji nekaj let pozneje: zgodba na las podobna. Če je pred 40 leti študent hodil domov nekajkrat letno (za večje praznike in med počitnicami) oziroma pred 20 leti nekajkrat mesečno (ponavadi vsak konec tedna), ni danes nič več čudno, če se vozi z avtom vsakodnevno v Ljubljano.

Vendar vse vendarle ni tako rožnato. Amerika in zahodnoevropske države plačujejo hud davek na račun »razvitosti«. To pa še ne pomeni, da ga bomo čez deset let morali plačevati tudi mi!

In kakšen je ta davek? Težave s parkiranjem, gneča na vpadnicah v mesta, zastoji prometa in kot posledica naštetega izjemno utrujajoča vožnja. Težave so reševali na različne načine. Gradnja novih in širjenje obstoječih avtocest na »črnih odsekih« je situacijo začasno izboljšala, še zdaleč pa ne rešila. Če imajo v Ameriki obilo zemlje in denarja za takšne podvige in bi v zahodni Evropi denar še že imeli, nimajo prostora, pri nas nimamo ne enega ne drugega! Povrh vsega je promet na 10-pasovni avtocesti (milo rečeno) kaotičen.

Tako so se morali lotiti reševanja tovrstnih težav na bolj prefinjen način. Vrlji Američani so ugotovili, da se večina ljudi vozi v avtomobilu samih: če bi bila vsaj po dva potnika v avtu, bi bila gneča na cesti pol manjša. Rečeno – storjeno. Ponekod so sprejeli zakone, ki določajo skrajno levi pas za avtomobile, v katerih sta dva potnika ali več. Pri nas bi najbrž težko predpisali z zakonom, da je 5. pas na Celovski cesti v Ljubljani namenjen samo avtom z več kot enim potnikom, ker ima cesta smo 2 pasova ... Prav je pa, da se zavedamo vprašanja števila potnikov v avtih. In to ne samo takrat, ko v centru mesta iščemo parkirni prostor ali obstanemo v prometnem zamašku, v avtu pa ob sebi nimamo nikogar, s komer bi se skupaj jezili na »ta obupni promet«, temveč tudi takrat, ko se doma v garaži sami usedamo v avto.

Bločani nismo neumni: če je nekaj za nas dobro, bomo to tudi storili (pa naj bo zapovedano z zakonom ali ne; lahko je celo prepovedano ...). Ne bomo čakali, da država sprejme kakšen neprebavljiv zakon o vožnji z osebnimi avtomobili, temveč bomo sami poskrbeli zase in za svoje potomce ter ne bomo dopustili, da bi se zadušili v izpušnih plinih. Zato BOŠevci apeliramo na vse, ki se (bolj ali manj) redno vozite z avtom z Blok v druge kraje, da ponudite svoj prevoz še komu in obenem omilite svoje potne stroške. Če se bo ideja prijela, bi jo v prihodnje veljalo tudi informacijsko podpreti. Potnikov ne bo zmanjkalo: študentje (brez lastnega avta), dijaki (ki nimajo niti izpita), starejši (ki potrebujejo npr. prevoz k zdravniku) ... Razlogov je pa tudi več kot dovolj: prihranek (denarja in živcev), večja izkoriščenost avtomobila, manjše onesnaževanje okolja, lažje prebijanje skozi prometno gnečo in nenazadnje tudi solidarnost do sočloveka.

Za Bločane pravijo, da smo zaprti ljudje. Mogoče smo res nekoliko nezaupljivi do tujcev, vendar med sabo se pa kar dobro zastopimo. Včasih, ko sem štopal na Uncu ali v Cerknici, je mimo peljal tudi kdo z Blok. In prav nihče ni ostal ravnodušen. Če že ni mogel ustaviti, je pa vsaj z mimiko pokazal na natrpano poln avto. Očitno se zavedamo, kako pomembno je, da Bločani držimo skupaj. Če si ne bomo pomagali sami, nam ne bo nihče. Stari so rekli: »Roka roko umije, obedve pa obraz.«

Rdeči križ na obisku pri 90-letnikih

Skromnost je lepa čednost

V OKVIRU RDEČEGA KRIŽA VSAKO LETO OBIŠČAMO STAREJŠE OBČANE, KI ŽIVIJO NA BLOKAH ALI PA V BLIŽNJI IN DALJNI OKOLICI. LETOS SMO SE ŠE PRAV POSEBEJ POGOVORILI S PETIMI BLOČANI, KI SO DOPOLNILI ZAVIDLJIVIH DEVETDESET LET. POGOVARJALI SMO SE Z NEŽO KOROŠEC IZ SLEMENA, MARIJO MEDEN IZ VELIKIH BLOK, FRANCETOM GRŽETOM IZ NEMŠKE VASI, JOŽEFO IVANČIČ IZ HUDEGA VRHA IN S FRANCKO PAKIŽ, KI SEDAJ BIVA V DOMU ZA STAREJŠE OBČANE V ILIRSKI BISTRICI. ZAUPALI SO NAM NASLEDNJE MISLI.

NEŽA KOROŠEC – RJAVCEVA NEŽKA

Neža, ki je ena izmed letošnjih devetdesetletnih slavlencev, je bila rojena 2. oktobra 1912 na Rožančem, kjer so imeli mlin, ki so mu rekli Rjavcev malen in je imel tri mlinske kamne. Neža je živela v petih državah: rodila se je v Avstriji, nato je preživela Staro Jugoslavijo, kjer je obiskovala šolo, nato je živela pod italijansko oblastjo, nato zopet pod jugoslovansko in danes v Sloveniji.

Doma je bilo vedno potrebno veliko in trdo de-

ima najraje poletje, ko lahko sedi zunaj pred hišo na toplem soncu.

Vsi v njeni rodbini so dočakali visoko starost in ko smo jo povprašali za recept za dolgo življenje, je dejala, da je pomembna prehrana. Pri njih so največkrat jedli zjutraj žgance, zvečer močnik, opoldne pa kar je bilo.

Danes najbolj pogreša svojo mladost in to, da je lahko delala, čeprav je bilo mnogokrat naporno.

Neža Korošec

lati, saj pri hiši ni bilo veliko ali pa sploh nič moških in so zato hlače nosile ženske. Imela je še dva brata, ki sta zelo hitro umrla, in tri sestre, oče pa ji je umrl že pri štirinajstih letih.

Od vseh del, ki jih je opravljala doma, je najraje kosila, to pa zato, ker je imela vedno dobro sklepano koso in na njivah je bila dolgo rosa, kar je pripomoglo k temu, da je trava na travnikih pod njeno koso padala na tla kot za šalo. Kosila je dvajset let. Ni pa marala grabiti, ker je bilo potrebno prenašati seno z enega konca njive na drugega pa še vroče je bilo, kajti grabi se, ko se posuši rosa. Doma so imeli tri glave živine in do sedem prašičev, katere so zredili in jih prodajali naprej, kajti to je bil takrat edini vir zaslužka.

Pravi, da plesati ni nikdar preveč marala, ker je imela doma dosti dela in tudi ples naj bi bil le za tiste, ki ne delajo.

Pravi, da je bilo leta 1895 toliko snega, da je morala njena mama od hiše do kašče skopati tunel, ker je poleg vsega zdrsnil še sneg s strehe. Takih zim danes ni in jih tudi ne pogreša pretirano, saj

Marija Meden

Vsem bralcem želi predvsem veliko zdravja, sama namreč že od mladosti zelo slabo vidi, ker je zdrave v življenju najpomembnejše.

MARIJA MEDEN – MARENTOVA MICKA

Še vedno prešerno razposajena Marija se je rodila 13. novembra 1912 v Velikih Blokah. Pravi, da je bilo najlepše v mladosti, čeprav ji tudi danes nič ne manjka, razen to, da bi lahko delala še kaj drugega poleg prebiranja fižola in revij. Pravi, da veliko prebere. Najraje ima kakšne "zaljubljene" revije, ki ji jih prinese snaha iz Ljubljane in tudi kak film še rada pogleda, če ji je všeč. Pred kratkim je dobila nova očala, s katerimi lahko prebere tudi drobni tisk. Pravi, da jo na televiziji najbolj moti tista reklama za očala, katerim menjujejo šipce, nato pa po njih udarijo s kladivom in se ne razbijejo, ampak ona vidi, da se šipce s kladivom komaj dotaknejo.

V mladosti je poleg vseh del, ki so se opravljala na kmetiji, najraje mlatila v četverki. Pravi, da je imela najmočnejši zamah od vseh in so zato vsi hoteli mlatiti z njo. Obstaja legenda, da tisti, ki zadnji

udari, ubije človeka. In ko so enkrat mlatili, je bila ona glavna, zato se ji kaj takega ne bi smelo pripetiti. In se ji je. A nič zato. To legendo ji je povedal Ujček, ki je bil gluhonem. Pravi, da je tudi sama razumela govorico rok, ta govorica rok, ki jo spremlja te dni v predvolilnih bojih pa ji nekako ni po godu.

Ko je bila mlada, tudi ona ni rada plesala, kot tudi ne njen mož. Povedala nam je, kaj ji je ušpičil mož na poroki, ko je bilo zbranih ogromno ljudi. Ko so plesali "puštrtanc", bi moral mož vreči blazino pod noge njej, a je grdoba vrgla blazino pod noge eni drugi. Bilo jo je tako sram, da je zbežala ven iz plesne dvorane, kajti kaj takega je bilo nepojmljivo. Vendar ga je imela vseeno rada. Na kmetijo se je priženil mož, ravno tako njen oče, ker so bile pri hiši same ženske.

K maši ne hodi, ker nima nič greha, je dejala v šali. Vedno pa spremlja sveto mašo prek televizijskih in radijskih prenosov, saj zelo težko hodi.

Ko smo jo pobarali o hrani, je dejala, da bi današnjo hrano takoj zamenjala s tisto, ki so jo jedli včasih. Na mizi so imeli največkrat krompirjeve žgance, v župi krompir in štruklje.

Spominja se, kako so, ko je še sedela v šolskih klopih, marsikatero ušpičili. Ko je bila tema, je prišla v razred in pri tem žvižgala s prsti. Vsi so

Franc Grže

mislili, da je prišla hudoba. Ali pa to, kako je sošolka v predpasniku prinesla žerjavico v razred, potem se je pa čudila, zakaj ima preluknjan predpasnik.

FRANC GRŽE – PETRUŠČKOV ATA

Naslednji, ki smo ga obiskali, je bil Franc Grže iz Nemške vasi, ki je privekal na svet 12. novembra 1912.

Že od rane mladosti ga je veselilo kmetijstvo, tako je z dopolnjenim enaindvajsetim letom starosti, takrat je postal polnoleten, prevzel kmetijo. Bila je srednje velika, običajno so imeli okrog osem glav živine in nekaj prašičev. Veliko se je ukvarjal s furmanstvom in prodajo volov, s katerimi so do poletja vozili, nato so jih še nekoliko poredili in prodali. Živino so največkrat kupovali na Dolenjskem, kjer so bili večji sejmi. Hodili so v Metliko, Vinice, Semič, Mokronog ... Veliko je prevažal les iz Loškega Potoka na Rakek. Pravi, da si z dvema "furama" zaslužil za ene čevlje, seveda pa si jih pri takem delu tudi veliko raztrgal. Tako kot moramo danes poskrbeti, da ima avto dobre gume, so

morali takrat skrbeti za dobre podkve. Vole je bilo potrebno prekovati vsaka dva meseca, če si veliko vozil, pozimi pa so imeli posebne podkve s sekircami oz. grifi, da jim po ledu ni drselo.

Povedal nam je zanimivo dogodivščino, kako je šel enkrat podkovat konja, kateri je zbežal in galopiral na vso moč z njim ha hrbrtu. Rekel je, da so Beticovi, ki so imeli kovačijo, samo gledali in čakali, kdaj ga bo konj vrgel s hrbrta, a mu ta nanka ni uspela. Konj je dirjal še naprej in pridiral naravnost v Modičev hlev v Novi vasi, kjer se je končno ustavil. Sreča pri vsem tem je bila, da je imel Modičev hlev tako visoka vrata, kajti drugače bi mu zagotovo odbilo glavo, nam je dejal Franc.

Spominja se tudi, kako ga je kovač Jože vprašal, če zna plesati, in on je odvrnil, da ne. Tedaj mu je Jože rekel, da naj kar prime nogo od vola in se bo navadil.

Franc je tudi mož trdne volje. Kadil je do sedemindesetega leta, nato je kajenje opustil. Pravi, da so mu cigareti dišali še eno leto potem, a se ni vdal. Bil je v veliki skušnjavi, ko so šli iz Metlike, kjer so bili na sejmu, in mu je natakarcica dala tri cigarete, ker ni imela drobiža za vračilo. Na poti domov ga je vseskozi mikalo, da bi eno prižgal, a je rekel ne! in cigarete dal kolegu, s katerim sta

Jožefa Ivančič

šla s sejma. Zanimivo je, da danes v Nemški vasi nihče več ne kadi, kar je zagotovo redkost.

Rad je tudi zahajal na veselice, kjer so plesali in se zabavali. Pravi, da je dekletom vedno obljubljal najboljše in da jim pri njem ne bo nič hudega. Končno je po spletu zanimivih okoliščin spoznal svojo ženo, ki je doma z Unca. Pri njeni hiši so pošiljali pakete v tujino, na Rakeku namreč to ni šlo. Tako so mu enkrat naredili veliko uslugo in se jim je v pismu zahvalil, nakar je šel k njim še osebno, ker je poznal očeta, ki je veliko hodil po sejmihi. Uzrl je Julko, spotoma je vprašal za mnenje še mesarja in ta mu je dejal, da bo vzel najboljšo od hiše, kar je bilo le še poleno na ogenj in danes sta srečna skupaj.

Doma se ima lepo, ker je vsa družina spoštljiva, zato ne bi nikdar šel v dom za ostarele in tudi župnik ga vsak mesec obišče, ker ne more iti v cerkev.

JOŽEFA IVANČIČ – BAFONOVA MAMA

Jožefa je pričela svojo pot, za katero pravi, da je ena sama kalvarija, 17. oktobra 1912. Pri hiši so

bili trije otroci, hiša jim je pogorela do tal, tako da ni ostala cela niti vžgalica, oče je moral v vojsko in ko se je vrnil domov, so trdo garali, da so nadoknadili izgubljeno. Hitro je postala vdova in tako je bila sama soočena z življenjem in njegovimi tegobami. Ima dve hčerki, za katere je morala skrbeti, taščo in kmetijo. Na leto so zredili po štiri prašiče, katere so prodali, kajti to je bil edini vir zaslužka poleg oddaje mleka.

Danes zelo rada posluša domače petje. Spominja se, kako je bilo v Velikih Blokah, kjer je rojena, trideset fantov, ki so tako lepo peli, da se ji še sedaj milo stori in ji stopijo v oči solze, ko zasliši kak znan napev iz tistih časov.

Jožefa je pri svojih devetdesetih, ki jih nikakor ne kaže, izjemno poskočna in vitalna. Ko smo bili pri njej na obisku, je celo tekla po dnevni sobi, ko je hitela kaj pokazat. Danes zelo rada bere. Pravi, da se ji velikokrat zgodi, da zjutraj vstane in nima časa zajtrkovati, ker jo prej kot hrana premami knjiga. Bere cele dneve. Ravno ko smo bili pri njej na obisku, je brala zelo napeto zgodbo, katera je ni pustila hladne in se je komaj odlepila od knjige, kajti ni mirna, če ne izve, kaj se bo zgodilo potem. Pokazala nam je veliko škatlo knjig, katere ji je prinesel sosed. Pravi, da bodo te za čez zimo, morda jih bo celo zmanjkalo. Ima tudi zelo ohranjen vid,

Francka Pakiž

saj ob sončnem vremenu vidi brati brez očal.

Televizije nikdar ni preveč marala. Pravi, da so tisti filmi preveč nasilni in da je to sama neumnost. Ker pa se zarečenega kruha največ poje, jo je v tem času obsedla nadaljevanka Salome, katero redno spremlja, ker je zgodba tako napeta.

Bila je tudi zelo dobra učenka. Ko je hodila v peti razred, je učiteljica dejala, da zna več kot šestdesetkrat. Še do nedavnega je pomagala otrokom pri domačih nalogah.

Z vnuki, za katere meni, da sta dva že za oženiti, se lepo razume, prav tako z ostalimi člani družine, čeprav so jo letos hoteli ukaniti. Odpravljali so se kopat krompir, to pa so ji nekako prikrivali, da ne bi šla na njivo, ker pobiranje krompirja le ni tako lahko opravilo. Nekako je ugotovila, da se nekaj pripravlja in naslednje jutro je že bila na njivi v škornjih pred vsemi ostalimi.

Ko smo jo povprašali za recept za dolgo življenje, nam je dejala: "Finu dajlat, pa skromnu zivt. Bl se buoste futralo praj buoste šla." Sama še vedno prisega na krompirjeve žgance z žmitki.

Zgroženo nam je povedala, da bodo lovci morali plačati kazen za pretežkega ubitega medveda. Pravi, da bi jih morala država nagraditi za tako pogumno dejanje, saj taka mrcina ogroža vse prebivalce Blok, še posebno jo je strah za otroke, ki hodijo zjutraj v šolo.

Ko smo se poslavljali, nam je dejala, naj jo prido spet obiskat, ko jih bo dopolnila sto.

FRANCKA PAKIŽ – MIČLJEVA TETA

Tudi Francka je letos dopolnila častitljivih devetdeset let, leta pa je pričela šteti 8. decembra 1912. Rojena je bila v Ravniku pri Udinu. Imela je še tri brate in štiri sestre, enega brata in sestre ni poznala, ker sta umrla že pred njo.

Zelo hitro se je podala od doma služiti. Ko je bila stara devet let, je šla k teti v Grahovo. S seboj je vzela še mačko, ki jo je v Grahovem spustila, vendar je bila mačka že naslednje jutro doma v Ravniku, kjer jo je našla mama, ki je dejala, da je mačka prišla že danes, Francka bo prišla pa jutri. Vendar ni, za dekle je pri teti ostala dve leti, nato je šla še v Velike Lašče, v Tržič in tako naprej. Kot dekla je opravljala najrazličnejša dela in mnogokrat so prišli težki trenutki. Pravi, da ji je bilo najhuje, ker so ji pri hišah, kjer je služila, rekli dekla, le pri eni družini so jo klicali naša Francka, in to boli. In ker je bila skoraj vse življenje zaničevana s strani tašče ali sosedov, ne more prehliti življenja v domu za starejše občane v Ilirski Bistrici, kjer je sedaj. Pravi, da se vedno sprašuje, s čim si je v življenju prislužila tako lepo starost.

Omenila je tudi svojo močitev. Pripravila si je veliko balo, imela je 32 kosov pohištva, ki jih je shranila v najeti sobi pri Milavčevih, kjer je bila gostilna, a ji je požar uničil vse do zadnjega kosa. A to še ni bilo vse. Imela je snubca, s katerim se je nameravala omožiti, a se je pričela vojna in je bil ubit. Ostala je sama, a ne za dolgo, saj je hitro dobila ženitno ponudbo od novega snubca, ki ji je bil sicer všeč, a je nosil klobuk na zrno, kar jo je strašansko motilo. Vprašal jo je za roko, ona mu je povedala svojo zgodbo in na koncu sta se poročila. Otrok sicer nista imela, a mož jo je vseeno zelo spoštoval, drugače je bilo s taščo in sosedmi, ki so jo vztrajno opravljali. Pravi, da jim ne zameri in jim vse odpusti, žalitev pa ne bo pozabila nikoli.

Ko smo jo vprašali, kako dočakati tako visoko starost, nam je povedala, da moramo pridno delati, se ne preveč razburjati, niti se pretirano veseljačiti ter pojesti vse, kar je za ljudi, le alkoholu se moramo izogibati.

Še vedno zelo rada poje in obiskuje sveto mašo, ki je ob petkih v domu. Včasih kaj prebere in vedno se razveseli Bloškega koraka, ki ga prejme po pošti. Vedno vedra in nasmejana Francka ob tej priložnosti čestita občini Bloke za vse uspehe in ugled, vedno pa ima v mislih Bločane, katerih ne bo nikdar pozabila.

*Pogovarjali smo se: Anton Križ, Marica Zgonc in Miha Knavs
Foto: Simon Korenjak.*

PGD Nova vas

Leto 2002 »pod črto«

Ob koncu leta je navada, da pregledamo med letom opravljeno delo in opravimo analizo le-tega. Tako smo tudi gasilci v PGD Nova vas »potegnili črto« pod letošnjim letom. Ugotovitve so bile razveseljive, saj kot že sami veste, smo se uspeli preseliti v nov gasilski dom, katerega smo ob vaši pomoči zgradili v pičlih dveh letih. Res, da zgornji prostori še niso dograjeni, vendar smo sedaj svoji na svojem. Težka je bila pot do novih prostorov, vendar smo ob pomoči občine in vas občanov uspeli zgraditi lep in prostoren dom, ki naj bo dom vseh gasilcev in tudi drugih občanov naše občine. V letu, ki prihaja, nas čaka še veliko dela pri dokončanju zgornjih prostorov in sanitarij. Vse to bi radi dokončali do 13. julija, ko bomo praznovali 110. obletnico ustanovitve gasilskega društva in takrat bomo slavnostno prevzeli tudi naš »novi« kamion.

Ob tej priliki bi se rad zahvalil vsem donatorjem, ki so nam izdatno pomagali pri gradnji. Prav je, da jih tudi omenim: to so **Novolit Nova vas** pri izdelavi fasade ter pri ostalih

delih **Kovinoplastika Lož, Fragmat – Izolirka, občina Bloke, Jeklar in Jože Mulc.**

Zahvaljujemo se tudi ostalim prijateljem gasilcev, ki so nam pomagali pri delih, kot so napeljava centralnega ogrevanja, montaži žlebov, izdelavi slike sv. Florjana in ostalih delih.

Pri vseh teh delih pa ne smemo pozabiti vseh tistih požrtvovalnih gasilcev, ki jim ni škoda porabiti svojega časa za našo dejavnost.

Rad bi, da bi ta dom postal dom vseh nas, ki hočemo pomagati drug drugemu, **dom vseh Bločanov**, saj bo dvorana omogočala prireditve, koncerte in druge aktivnosti. Pričakujem vaše predloge in pobude glede izkoriščenosti prostorov. V domu bo tudi stanovanje za hišnika, ki vam bo na voljo ob vaših potrebah.

Želim si, da bi ta dom postal tudi dom druženja naših društev, tako športnih, kulturnih in turističnih, saj smo gasilci vedno in povsod pripravljeni pomagati, predvsem pa pri razvoju našega skupnega

prostora.

Ker smo gasilci vedno v »minusu«, vas bomo tudi letos obiskali s koledarji, seveda pričakujemo vaš prispevek za gasilce in se vam zanj že vnaprej zahvaljujem v imenu vseh nas. Obljubim, da bomo vaše prispevke gospodarno porabili.

Za naslednje leto imamo veliko načrtov in upam, da jih bomo z vašo pomočjo tudi uresničili in sicer: dograditev večnamenske dvorane, stanovanja, sanitarij in ostale instalacije, ki nam še manjkajo.

Gasilsko delo pa ni samo gradnja, ampak predvsem varovanje pred požari in seveda gašenje le-teh, zato načrtujemo za prihodnje leto posodobitev tehnike in opreme: nakup nove motorne brizgalne, dopolnitev opreme v kamionu, nakup gasilske zaščitne opreme ter sirene za obveščanje ob naravnih in drugih nesrečah, o kateri se z občino Bloke že dogovarjamo, saj je ona odgovorna za obveščanje občanov ob naravnih in drugih nesrečah.

Vsem skupaj želim **vesele božične praznike ter sreče in uspeha polno novo leto**, ki je pred nami.

Zvonko Govednik,
predsednik PGD Nova vas

Mojster Jadrič slika sv. Florjana

OO SDS Bloke

Zahvala

Spoštovane Bločanke in Bločani!

V imenu občinskega odbora Socialdemokratske stranke Slovenije se vam zahvaljujem, za izkazano zaupanje in podporo kandidatom naše stranke na volitvah.

Z 21,2 % glasov smo drugi najuspešnejši na letošnjih volitvah. To je najlepša nagrada za naše dosedanje delo in trud. Je pa tudi obvezujoča in trdna popotnica za delo v prihodnosti. Trudili se bomo, da nadaljujemo z načrtanimi nalogami.

V času pričakovanja radosti božiča in svežine novega leta 2003 vam želim, da bi bili blagoslov, mir in osebno zadovoljstvo vaši zvesti sopotniki.

Kot je dejal mislec: »Ljudje smo predolgo živeli drug ob drugem. Danes smo doumeli, da moramo živeti drug z drugim. Naučiti pa se moramo živeti drug za drugega.«

Jožef Rot, predsednik
občinskega odbora Social-
demokratske stranke Slovenije

OO LDS Bloke

Zahvala

Občinski odbor LDS Bloke je z uspehom na lokalnih in predsedniških volitvah zadovoljen.

OO LDS Bloke je na seji 25. 11. 2002 med drugim obravnaval rezultate lokalnih in predsedniških volitev in ugotovil, da je uspeh primeren. V Sloveniji je na tokratnih lokalnih volitvah ob nespornem uspehu neodvisnih list le stranki LDS uspelo še popraviti rezultate iz volitev 1994 in 1998.

Na Blokah je bil od treh kandidatov izvoljen v občinski svet g. Lojze Mazij, univ. dipl. ing. Razprava je potekala o bodočih nalogah in usmeritvah za obdobje med volitvami. V začetku leta 2003 bomo sprejeli terminski plan dela in priprave na kongres stranke. Na predzadnjem sestanku pred volitvami je bil iz-

voljen nov predsednik OO LDS Bloke.

Dosedanji predsednik g. Franc Modic je to dolžnost opravljal deset let. Za uspešno delo v tem času je prejel pohvalo in priznanje vseh članov stranke in predstavnika LDS iz Ljubljane g. Uroša Grudna. Zahvaljujemo se vsem našim volivcem, ki so podprli kandidate LDS Bloke. Upamo, da bomo z delom v občinskem svetu in komisijah upravičili zaupanje ter v sodelovanju z drugimi pripomogli k nadaljnjemu razvoju naše občine.

Vsem Bločanom voščimo vesele božične praznike ter zdravo in srečno novo leto 2003.

Miroslav Doles, predsednik
občinskega odbora LDS Bloke

ISKRICA

Bogat človek je lahko dober, dober pa nikoli bogat.

Rudi Kreševan, Gledam modro – vidim plavo

Pojemo še vedno radi

Sredi novembra, lepe jesenske nedelje, so Bloke obiskali številni pevci malih vokalnih skupin kvarteti, kvinteti, seksteti, oktet, noneti – vsi so prišli peti. To so bili pevke in pevci iz Cerknice, Logatca, Ribnice, Kočevja, iz Ivančne Gorice in Stične, iz Dobrove in Čemšenika. Prijetno nedeljsko popoldne smo ob ubrani pesmi preživeli v dvorani osnovne šole v Novi vasi.

To doživetje nam je pripravil Javni

sklad RS za kulturne dejavnosti – izpostava Cerknica. Vodji te izpostave Jožici Mlinar v imenu Bločanov lepa hvala in vsem pevcem še kdaj nasvidenje.

Bloški pevci so za božič povabili pevce iz Loškega Potoka. Skupaj so pripravili pester večer z narodnimi in umetnimi pesmimi za uvod v praznične dni.

France Škrabec

Lepi pevci pojejo lepe pesmi

Veterani vojne za Slovenijo

Obisk Kobarida

Območno Združenje veteranov vojne za Slovenijo – Postojna je organiziralo v soboto, 19. oktobra, izlet, katerega smo se udeležili tudi veterani z Blok. Vseh udeležencev nas je bilo za tri avtobuse. Tega jutra ob sedmi uri smo se odpeljali proti Postojni, kjer smo si ogledali razstavo iz vojnih dogodkov 91., ki jih je s kratkim predavanjem predstavil vojni zgodovinar g. Karlo Nanut. Dalje nas je pot vodila po Vipavski dolini, preko Nove Gorice in po dolini Soče v Kobarid. Tu smo si

pod vodstvom muzejskega vodiča z njegovo podrobno razlago dogodkov I. svetovne vojne ogledali znameniti Kobariški muzej I. svetovne vojne. Na povratku smo se ustavili v gostilni Šterk, kjer smo imeli kosilo. Sledil je še ogled Vipavske kleti s degustacijo njihovih vin. Povratek je bil v večernih urah.

Tudi naslednje leto je predviden podoben izlet in upam, da se ga bo udeležilo še več bloških veteranov.

Darko Mržek

Veterani v Kobaridu

Risani filmi so bili moj sen

KDO NE POZNA ZVITOREPCA, PA LAKOTNIKA IN TRDONJE? Vendar je oseba, ki se skriva za temi liki, verjemite mi, nekaj posebnega. SEVEDA GOVORIMO O MIKIJU MUSTRU.

STAREJŠI GOSPOD, UGLAJENEGA OBNAŠANJA, S SVETLO MODRIM POGLEDOM, RAVNO TOLIKO RESEN, DA TE SPRAVLJA V SMEH, NJEGOVE BESEDE ZVENIJO DRUGAČE ... STRIPOVSKO.

Na Blokah, v galeriji osnovne šole, je razstavil majhen del svojih izvrstnih risb. Za zaključek pa je obiskal osnovnošolce in jim na kratko predstavil svojo življenjsko pot.

Večji del svojega življenja živi v Ljubljani, rojen pa je bil v Murski Soboti. Njegov vzornik je bil Walt Disney, od njega se je učil, nikakor ga pa ni hotel kopirati. Utiral si je

sati čustva. Miki Muster je »oživil« veliko likov, veliko je bilo tudi takih, ki niso nikoli ugledali luči sveta.

Sedemnajst let je preživel v Münchnu in tam je imel najboljše pogoje za delo. Poleg tega je bil blizu doma in je lahko vsak teden prihajal domov k svoji družini. In zakaj ravno Nemčija, mislite da v Sloveniji niste bili dovolj cenjeni? »No,

Miki Muster ob avtoportretu v družbi svojih junakov

svojo pot in ustvaril slog, ki je edinstven in prepoznaven.

Diplomiral je iz kiparstva. Kot pravi: »Moj sen so bili risani filmi.« Zato je hotel na izobraževanje v Ameriko. Načrte je prekrizala vojna in prisiljen je bil ostati doma. Barva ga ne privlači, mikajo ga oblike, zato je izbral kiparstvo kot boljšo alternativo. Kiparil bi, vendar mu ob risanju zmanjkuje časa.

Cela zgodba se je začela, ko je nek časopis želel izdajati stripe in Miki jim je priskočil na pomoč. Odziv na Zvitorepca je bil velik in ponudbe so kar deževale. Pretežno za reklame. »Toda niso bile moje sanje. Želel sem risati za otroke, pravljice in filme,« dodaja Muster. Na vprašanje, če se počuti pisatelja, se nasmehne in odgovori: »Glede na to, da sem sam napisal veliko teh zgodb, bi lahko rekel tudi, da sem pisatelj, vendar stripovski jezik je filmski jezik.« Torej se piše le dialog, ni dodatnih opisov, nemogoče je nari-

cenjen sem bil, vendar ni bilo poslušna za tisto, kar bi jaz delal. Mene ni zadovoljilo to, da sem delal reklamne risanke. Saj je bilo dobro, imel sem monopol, proste roke in vse, vendar pa mi nihče ni hotel ponuditi dela, da bi delal risane filme za otroke.«

Nekaj časa se je preživljal tudi kot novinar. Pa ne kot pravi novinar, pač pa kot novinar – ilustrator. »Bil sem zaposlen kot novinar, delal pa sem Zvitorepca.«

In poleg vsega je tudi zelo uspešen športnik. Preplavati pet kilometrov ni mačji kašelj in poleg vsega postati svetovni prvak! Ima medalje s svetovnih in evropskih prvenstev. Nastopa s samimi bivšimi rekorderji in olimpijskimi prvaki.

Imel je veliko težav, pa vendar na stara leta dobiva nagrade in priznanja. »Dobil sem Viktorja za življenjsko delo, ki mi zelo veliko

Nadaljevanje na naslednji strani

V spomin

Jožefa Zakrajšek

V rubriki Bločani v svetu ste objavili besedilo Enaindevetdeset let od Jožefe do Teje, Jožefa Zakrajšek in njenih pet rodov.

Lahko bi dejali: "Čudna so pota usode", saj se je življenjska pot Jožefe Zakrajšek – Neredove Pepe, s Škufčega končala nekaj dni po izidu časopisa Bloški korak.

Tete Pepe se bom zelo rad spominjal, saj sem svoje prve počitnice preživel pri njej. Stanovala je v podstrešnem stanovanju, velikosti dveh sob, v Srangarjevi hiši v

središču Cerknice. Čeprav je živel v majhnem stanovanju s petimi otroki, je našla prostor za mojega brata, ki se je na Brestu začel učiti mizarskega poklica in še zame, ko sem šel k njej na počitnice.

Teta Pepa se mi je zelo globoko vtisnila v spomin, predvsem kako je med kuhanjem kosila redno prebirala dnevni časopis. V kuhinji na mizi si je razgrnila časopis in med kuhanjem s kuhalnico v roki, naslonjena na mizo, prebirala stran za stranjo. Ko je končala s kuhanjem kosila, je

bil običajno v celoti prebran časopis. Po kosilu se je usedla za šivalni stroj, da je pošila za družino in sorodnike, včasih pa tudi za skromno plačilo.

A o tem je bilo že napisano v omenjenem članku.

Žaro tete Pepe so položili

njeni vnuki k večnemu počitku na Cerkniškem pokopališču, kot je bila njena želja.

Na njeni zadnji poti jo je spremljalo poleg njenih svojcev in sorodnikov veliko število Cerkničanov, Bločanov, Ložanov in drugih.

Na koncu izrekam iskreno sožalje njenim otrokom, vnukom, pravnukom in prapravnukinjam.

Posebna zahvala pa gre najmlajši hčerki, pri kateri je teta Pepa živel do konca svojih dni.

Teta Pepa, ponosen sem, da si bila moja teta.

nečak

Nadaljevanje s prejšnje strani

pomeni, saj sem dolgo čakal, da bo moje delo priznано. Moje največje priznanje je pa to, da čeprav da že več kot trideset let ne rišem Zvitorepca, ga otroci še vedno poznajo on ga

berejo. To je največ vredno.

V prihodnosti se namerava bolj posvetiti družini, tudi plaval bo še in seveda risal, to je njegova strast.

Miha Mišič

Ko sem prejela Bloški korak, sem bila prav vesela. Prečitala sem vse.

Kot nekdaj Bločanko me zanima, kaj se dogaja v mojem rodnem kraju. Naj se predstavim. Sem Bočkova

Francka, sestra Toneta Pirmana.

Ko sem pri nas doma videla Bloški korak, sem rekla Tonetu, da bi se naročila nanj.

Želim vam še veliko uspehov pri nadaljnjem delu. Prejmite pristrčne pozdrave od Bločanke

Francke Avbel, Domžale

P.P.: Prilagam vam pesmico, katero je napisal pred mnogimi leti brat Karel Pirman, ki sedaj živi na Lavrici. Enkrat ste ga že obiskali in je bila

njegova slika v vašem biltenu.

Moj rojstni kraj

Karel Pirman

Moj rojstni kraj mladosti raj, spomin moj nate gre nazaj.

Mladostnih let najlepši cvet, mi v tebi bil je razodet.

In šel od tod v življenja pot, mi skromen kruh je dan drugod.

A sreče ni kot prejšnje dni, ker težka skrb pokoj mori.

Ah mladosti raj, kot prej kedaj,

Oglašam se vam zaradi zaostrovanja na področju odlaganja klavnih odpadkov na mrhovišča.

Ob odvozu klavnih odpadkov na mrhovišče brez ustreznega dovoljenja lahko storilca in nadzorno lovsko družino doleti kar precejšnja denarna kazen, tako vsaj pravijo lovci. Boljši način je seveda, da za odvoz klavnih odpadkov kmet pokliče lovce, ki odpadke prevzamejo kar na domu, kar je seveda zelo dobrodošlo. Odlok, ki vsebuje tozadevna navodila, je menda star nekaj mesecev, kolikor pa je meni znano, bi zanimal kar precejšen del bloškega življa,

saj se veliko bloških rejcev odloča za prevzem doma prirejenega mesa za lastne potrebe in za "lastne potrebe". Na žalost se moram prišteti med tiste državljane, ki za ta odlok nisem vedel vse do trenutka, ko sem moral poskrbeti za klavne odpadke. Priporočam, da za naslednjo številko lovci pripravijo povzetek odloka, ki vsebuje navodila za ravnanje s klavnimi odpadki, prav tako pa se mi zdi, da bi bilo potrebno uvesti rubriko, ki bi Bločane opozarjala na pomembnejše predpise, razpise in druge uradne objave, ki znajo biti za naše območje

Bloški jesenski meseci

LETOS SO BILI VSI TRIJE JESENSKI MESECI NADPOVPREČNO TOPLI IN DOKAJ MOKRI.

Povprečna mesečna temperatura je bila septembra 11 °C, oktobra 9 °C in novembra 8,5 °C. Včasih so na Blokah rekli: »Mala maša za suknjo vpraša.« Letos pa je bilo 8. sept. kar 23 °C. Ta mesec tudi slane ni bilo. Prva slana je bila šele 1. okt. (-2 °C) in nato 29. okt. Vendar je bilo 2. in 17. okt. 19 °C. Tudi 1. nov. in nato še 16. nov. smo v Novi vasi namerili 16 oz. 17 °C. Prva prava bloška slana je bila šele 8. nov. (-6 °C). Ta je pomorila »vse nepokrite bloške rožice.«

V vseh teh treh mesecih je bilo spremenljivo oblačno, kot pravi jo meteorologi. Sonce je posijalo 55 krat, ampak tudi dež je padal

49 krat. Tako je bil september povprečno moker (141 mm padavin), več padavin pa smo imeli oktobra (222 mm) in novembra (200 mm). Kakšno bo vreme naslednje leto? Stari ljudje so 12 dni pred božičem (od 13. do 24. dec.) v pratiko zapisovali, kakšno je bilo vreme v teh dneh. Po teh podatkih so napovedovali vreme za posamezne mesece v naslednjem letu. Kakršno je vreme 13. dec., tako naj bi bilo januarja, 14. dec. velja za februar itd. Pravijo, da je kar držalo. Poskusite tudi vi in v naslednjem letu to preverite. Pa srečno!

France Škrabec

zanimivi.

V omenjenem odloku je namreč tudi določilo, po katerem naj bi bilo prepovedano oz. kaznivo tudi, če kmet doma zrejene kunce zakolje za domače potrebe. Prav tako je kaznivo klanje doma vzrejenih prašičev ... Pogin psa ali mačke pa lahko predstavlja že kar precejšnjo komplikacijo za lastnika. Edino kokoši še niso neposredno ogrožene!

Seveda nimamo veliko možnosti, da bi spremenili že sprejete predpise. Pristojni bi nam z veseljem odgovorili, da so napisani v duhu Evropske unije, kar pa vedno ne drži. Ve-

likokrat v pogovoru s tujci, Evropejci, ugotavljam, da so naši predpisi še za nekaj karatov čistejši od čistega zlata, celo tako čisti (beri strogi), da so moteči že za reda vajene Evropejce. Tako si vsaj želim, da bi bili vsaj opozorjeni na pomembne predpise, za kar pa je Bloški korak med najbolj primernimi, saj ga prejmejo vsa bloška gospodinjstva, kar bi pomenilo, da je pomembna informacija vendarle dostopna res vsakemu Bločanu. Hvala in lep pozdrav!

Anton Drobnič

Velika nagradna križanka Bloke

						SESTAVIL: VINKO HACE	SORTE JABOLK	SIFILIS	IME NAŠE ZDRAV- NICE	SMOLA ZA LAKE	GRDO PISATI	AVTO. OZNAKA AVSTRRIJE	SRČNI SPODBUJE- VALNIK	LUTECIJ	ČRKA ABECEDE	NI STARO, JE	KROMPIR JE ...	TOVARNA V MARIBORU	ASTAT							
						➔																				
						ŠVICARSKI MATEMATIK						ZLATO				PLEVEL										
						ZARODI						OGLJIK		JAJCE									❄️			
						NEWTON						TUJA PTICA											❄️	❄️		
					SLOV. ŠTEVILO						GRMOVJE															
❄️	⬇️	GOL ČLOVEK	M. IME	PETI TON	❄️			⬅️ VEZNIK	VULKAN NA ALJASKI								LAT. VEZNIK	POLMER	❄️	❄️						
								KRŠKO																		
PADAVINA					NOSILEC DEDNOSTI OS. ZAI MEK				PLAČILO STANO- VANJA	LADJA PO NAROČILU									❄️							
SUROVINA ZA PLATNO				POLDRAG KAMEN					SL. KRITIK									SLIKA	ORGANSKA KEM. SPOJINA							
				AVTO					DALMAT. MESTO																	
KOTOMER								TINE KOS			FR. M. IME						STRAN									
								ZOFA			DRAGO TRŠAR						ŽVEPLO									
PANOGA					GRŠKI ZDRAVNIK REKA V INDIJI								❄️		STIL											
EVGEN CAR				DIAPOZITIV NEPOPU- STLJIV				SOKRATOV TOŽNIK								❄️	LITIJ									
								OS. ZAIM.									TABOR NA BLOKAH									
DUŠIK		UMETNO GNOJILO				BIB. OSEBA					❄️						NARODNA IN UNIV. KNJIŽNICA									
		OTOŠKA DRŽAVA				ŠTEVNIK																				
MLEČNI IZDELEK					PLAČILNO SREDSTVO PASME PSOV					UMETNO USNJE	❄️						ZVIŠAN TON A									
NAŠ VSAKDANJI						KRAJŠE BESEDILO					MESTO OB NILU						DAVEK NA DOD. VREDNOST									
						100 m2																				
POLOTOK V JADRANU							SLONOV ZOB	OCENA									VRSTA BLAZIN									
								NAŠ DENAR																		
TONE KUNTNER				ČEBELJI SAMEC					NOR. DRSALEC SKUPINA CELIC								PRIPADNIK INDJAN. PLEMENA									
				LUČ SVETA																						
MESTO V ROMUNIJI					GEOM. POJEM				PRAVO								ŠUMNIK		AVTO. OZNAKA REKE							
					11. ČRKA				GL. MESTO BABILONIJE					DAN V NOČ	LJUB. BABICA	SICILIJ	FOSFOR									
BOR		KISIK																								
		BOG SONCA			IGLAVEC					OZRAČJE																
ŠVICARSKI SLIKAR										FINSKI ATLET DESKA S KOTAL.							SOHA									
ŽIVALSKA NOGA											VIETN. CESAR															
											ŠPORTNA JADRNICA															
❄️	ALBERT EINSTEIN			❄️	❄️	❄️	PUJSEK								❄️											
							GROB																			
						ŠTEFAN GOLOB			GRAD. STROJ	PLAČILO				SL. ARHITEKT (LADO)	❄️											
						➔➔➔➔															SIN IZAKA IN REBEKE					
						OBVODNA ANTILOPA					DOM ČAROVNIC															
						INDIJSKA BOGINJA MATI					MESTO V NEMČIJI VIETNAM. POLITIK												ŽELOD. ENCIM	PAPIGA	PTIČ TEKAČ	EKSPLOZIV
						JUŽNI SADEŽ						RAZLIČNA SAMO- GLASNIKA	KRANJ	POLITIČNI PRIBEŽNIK												
DEL PRSTA											TESTENINA															

Rešitve križanke pošljite na naslov: Občina Bloke, Nova vas, 1385 Nova vas do 10. januarja 2002. Med izžrebance bomo razdelili 10 turističnih kart Bloke.

Miklavž na obisku

Tudi letos je otroke na Blokah obdaril sv. Miklavž. Ob tem velikem dogodku je sodeloval tudi BOŠ, katerega dramska sekcija je pripravila poučno dramsko igrico za otroke.

Nekoč je bilo ...

Včasih je bil sneg pozimi. Šest parov konj so vpregli, da so »orali« sneg s ceste. Fotografijao nam je odstopila Justina Hrbljan iz Velikih Blok. Posneta je blila okrog leta 1952.

Občinske volitve 2002

Bločani so pred volitvami pregledovali kandidatne liste za občinski svet in župana. Ugotovili so, da je na listi kar sedem Jožetov. Eden j e pogruntal: »Lej, kar sedem Pepetov kandidira.«

Kandidirali sta tudi dve dekleti, Obloški ne bi bil Obloški, če ne bi dodal: »Ja! In štirje joški.«

No, izvoljeni so bili le trije Pepeti in dva joška.

Pa še to:

Po volitvah se je ugotovilo, da imamo na Blokah dva župana. Eden je Jože iz Raven, občinski župan, drugi je pa Župan Jože, ampak on je svetnik od Fare.

BLOŠKI KORAK GRE V 4. LETO

Ko smo pred tremi leti izbirali izmed prispelih predlogov ime občinskega glasila, smo rekli: »Pa naj bo Bloški korak! Korak je znamenje napredka.«

Padla je pripomba, da je korak lahko tudi nazaj. Na to pripombo sem povedal, kaj mi je pripovedoval

moj stari oče.

Predavnimi leti je dobil poziv, da pride na sodišče kot priča. On ni nikoli rad hodil po sodnijah, ampak se je vseeno zjutraj, ko je opravil pri živini, praznje oblekel in se peš napotil na sodnijo. Bilo je sredi aprila, ponoči pa je zapadlo precej mokrega snega. Pot je bila težka in je na sodnijo krepko zamudil.

Na sodniji je potrkal na vrata sodne dvorane, vstopil, snel klobuk, ga sramežljivo vrtel v roki in rekel:

»Malu sem kesan, ampak sej vidjo gəspud sodnik, kakšna je pot. An korak neprej pa dva nezaj. Nej ne zamerijo.«

Sodnik pa strogo: »Ja, kako ste pa potlej sploh sem prišli?«

Oče so malo pomislili in rekli: »Ja, nu! Prutə dumə səm se obrnu in səm sem pršu.«

Vid'te, tud če gre nezaj, se neprej pride.

*Vesele praznike in srečen korak
v letu 2003 (naprej al' nazaj)
želi vsem Bločanom
Obloški Tonček*

Stare bloške razglednice

Kadar se stepeta veter in burja in je nebo rosljivo, Ložani ponosljajo in pravijo: »V hribih že sneži,« in kažejo proti severu. Ako pa hoče popotnik prav zares odkriti te hribe in sledi smeri iztegnjenega kazalca, ga bodo Bločani pošiljali še višje in nazadnje bo ugotovil, da hribcev pravzaprav ni. Bloke so pravzaprav planota s pohlevnimi hribi. Ložane pa znajo zavrniti, češ: »Saj med večjimi hribi živite vi.« To je prav gotovo res. Racna gora, ki se dviguje nad Loško dolino, ima nekaj nad tisoč metrov nadmorske višine, Loška dolina pa nekje med 550 in 600 metrov. Se pravi, da Ložani živijo med gorami, Bloke pa so slovenski Tibet.

Pred vojno so Bločani zaposlovali Ložane, medtem ko je sedaj ravno obratno. Ob uradnih dneh je šlo skozi mesto Lož kar nekaj

lojtrnikov. Na vsakem klinu pa je bila obešena cajna z malico. Včasih ni bilo toliko koledarjev, kot jih je danes, ko ga ima svojega že vsaka gobarska družina. Ložani so zagledali lojtrnike in pomenljivo govorili: »Uradni dan je, sredo, Bločani se gredo tožarit.« Stranke pa so šle ven iz mesta in karavana voz se je ustavila pred gostilno pri Matazinu nasproti sodnije, kjer je bila tudi končna postaja Bločanov.

Starejši Ložani še vedo, kako je nekoč neki šaljivec pri Matazinu spravil skupaj dva sprta Bločana. Lepo gosposko oblečen se je predstavil za sodnika, ravno ko sta se dva Bločana prepirala. Oba sta utihnili in se hotela podobrikati sodniku. Štefani so rajžali od šanka do sodnika in njegovih. Možakarja, ki tudi nista požirala samo sline, sta se začela prijateljsko trepljati po ramah. Videč, da je opravil dobro delo sebi in onima dvema, je »sodnik« izginil.

Nekateri Bločani, ki so izkusili loške zapore, še dandanes vedo povedati, kako dolgočasno bije ura sv. Petra. Na slamnjači in pri zamreženih okencih tudi ura teče silno počasi.

Joža iz Loža

Cesta 4. maja 50, 1380 Cerknica

5 %

**božično novoletni
gotovinski popust ob
nakupu tekstila, igrač
in novoletnih okraskov !**

MARKET NOVA VAS

**KGZ Cerknica kmetijsko
gozdarska zadruga z.o.o.,
želi vsem svojim zvestim kupcem,
članom, poslovni partnerjem in zaposlenim
blagoslovljene božične praznike in srečno novo leto !**

O B I Š Č I T E N A S !

Z ZNANJEM, IZKUŠNJAMI

IN SODOBNIMI TEHNOLOGIJAMI USMERJENI V SVET

Leto je naokrog in ponovno je čas obdarovanj in veselja, obenem pa priložnost, da se vsem občankam in občanom Cerknice, Blok, Loške doline, sodelavkam in sodelavcem ter našim poslovnim partnerjem zahvalimo za zaupanje. Želimo vam prijetne božične praznike ter obilo zdravja, sreče, zadovoljstva in uspehov v prihajajočem letu 2003.

Kolektiv Kovinoplastike Lož, d.d.

Kovinoplastika Lož d.d. je mednarodno podjetje z dolgoletno tradicijo, usmerjeno v zadovoljevanje potreb uporabnikov po kakovostnih in funkcionalnih izdelkih. Poslovne vezi smo stkali v več kot 40 državah po svetu. Z ustanavljanjem hčerinskih podjetij, ki predstavljajo hrbtenico tržne mreže, širimo in povečujemo našo poslovno učinkovitost. Poslovanje skladno s pridobljenimi mednarodnimi certifikati, znanje in sodobne tehnologije nam omogočajo, da uspešno poslujemo na vseh jedrnih programih.

KOVINOPLASTIKA LOŽ

Lož, Cesta 19. oktobra 57, Tel.: 01 70 95 100, Fax: 01 70 58 466
e-mail: info@kovinoplastika.si, <http://www.kovinoplastika.si>

GRADBENO TEHNIČNA TRGOVINA**/ NOVI VASI na BLOKAH tel: 7050 357 ali 7050 300**Obračalnik vrtavkasti
Spider 350**-10%**
355.585 SITMot. žaga 257 18" 45
Husqvarna**-3%**
94.405 SITMešalec za beton
165 litrov**-5%**
76.890 SITMot. žaga 365 XP
Husqvarna**-10%**
117.845 SIT

Cepilec drv CD-3

-5%
57.600 SITTrosilec gnoja za umet
g. Ferit tip 400 INO**-10%**
38.800 SITVitel gozd. enobob.
EGV40 50 m tajfun**-5%**
149.326 SITPrikolica traktorska enoosna
4T ETK-400 6,5x16 VZ **566.370 SIT****VSE ZA GRADNJO od temeljev do strehe**

Cene ne vključujejo 20% DDV-ja.

REZERVNI DELI ZA KMETIJSKO MEHANIZACIJO*Vesele božične praznike**in veliko uspehov**v novem letu!***novolit**

podjetje za proizvodnjo izolacijskih izdelkov d.d.

Nova vas 56
Si-1385 Nova vas na Blokah
Tel.: 01 7050-300
Fax: 01 7050-330
E-mail: novolit@novolit.si
Web: http://www.novolit.si

Pooblaščen trgovec in serviser vozil Fiat

AVTOTRADE d.o.o., Vrhnika

Tehnični pregledi

Sinja Gorica 11, 1360 Vrhnika • 01-755 79 00, 01-750 43 64, 01-750 51 99 • 01-755 79 05
e-mail: avtotrade@siol.net • www.avtotrade.si*aj vas spremljata**mir in notranja uglasenost v**času božičnih praznikov,**v mozaiku novega leta 2003**pa naj se vam lesketajo dragulji.**zdravje, sreča in ljubezen.*

BAJC gostišče s prenočišči, Sinja gorica 12 a, Tel: 01/755-34-77, 1360 VRHNIKA